Ն. 4343 1880 ԱՊՐԻԼ 30 ՇԱՐԹԷՆՊԻՀ — ԵՒԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 12 ՄԱՅԻՍ ՇԱՐԹԷՆՊԻՀ Ն. 4343

ՖԻԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին՝
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
» 5
Ալթը այ 2 ½
Իւչ » »

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ » 6
Բոսթա իւճրէթի պէզէ այիտ տիր։

Գիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ

Մասիսի Քիրեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԻՐՃԻԵԱՍ

ՃԼԻՄԱՁԻ ԻՒԼ ԱԼԻՐ Ը ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԻՐՃԻԵԱՍ ՆԻՍԱՆ Ը

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղր.
Իքինճի » » » 2 ղր.
Իւչիւնճի » » » 1 ղր.

Իլան սրբասքնա գոնուլմասան իլանաթ ու իխթարաթը սաթը 5 ղր.

Մէքթուպլար Կ. Բ. Փանոսեան իմմինէ խազրը։

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Ռէնչ չէնպիհ-պաղարքնտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՆՍ ՀԱՂԱՍ

Ռօմա, 10 մայիս

Արնավուտրդ պիր խմարէթը միւմթազէ օլուր իսէ, պունքն իչին Իթալեալը պիր բրէնսին ինթիխապ օլընաճաղը շաեասը գամիէն եալանա չըդարըլմըշ տըր։

Պէրլին, 10 մայիս

Միլլէթ մէճլիսի, բրէնս Պիսմարգըն վիրտիի կյղահթատան խօշնուտա օղարագ, կէօմրիւք իթթիհատընըն թատիլինէ տայիր պիր դանօն նէշրինի թալէպ իտէն լայիհաթը 110 գուրաեա դարչը 138 գուրա կէտ իտէտա կյէմիշ տիր։

Պէրլին, 11 մայիս

Տիւն միլլէթ մէճլիսի գաբանտը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սիւֆէրա թայէրինինէ ատէթ օլտուղու իւզրէ, պու քէրրէ Ինկիլիզ սէֆիրի մուվագգաթը թայէին օլունան Մ. Կոչէնին մէմուրիէթինի Պապը Ալիսէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի իչար, վէ օլ պապատ իսթիմաղաճ իթմիշ տիր։

Վ.ուգու պուլան խսթիմգաճ տիւն ագշամ ճանիպը Պապը Ալիսէն գաթը հաղրէթի Բաթիշահիեէ արդ օղունմուշ տուր։

—Էվվէլսի կիւն պաշ վէքիլ բաշա հաղրէթլէրի մապէյնի հիւմաեունա ադիմէթլէ, սասթ սէքիղ պուչուղա գատար զաթը հաղրէթի Բաթիշահի իլէ խսթիշարէ իթմիշլէր տիր։ Վէքիլի մուշարիէյհ հաղրէթլէրի անտէն Պապը Ալիսէ կէլտիքլէրինէ, Շուէտ վէ Նօրվէճ սէֆիրինի գապուլ պուեուրմուշար տըր։

—Եէվմի մէղքիւրաէ, Սայիտ բաշա հաղրէթլէրինին մապէյնի հիւմաեունան մուֆարագաթլարընտան սօնրա, զաթը հաղրէթի Բաթիշահի Սաֆվէթ բաշա հաղրէթլէրինի տավէթի պուեուրուպ, բաշայի մուշարիէյհ հաղրէթլէրիյլէ ագշամա գատար մուլագաթ էյլէմիշլէր տիր։

—Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հաղրէթլէրի, բաղար կիւնիւ Պապը Ալիսէ կիտէրէք, խարիճիեէ նազրը Սամա բաշա հաղրէթլէրիյլէ ուղուն մուտաթի կէօրիշմիշլէր տիր։

—Պուլկարիսթան հէյեթի ճէտիտէյի մուտիրանը, սապէդ մուտիրան թարաֆընտան թէշքիլ օլունուպ, Իսլամ մուհաճիրլէրինին վաթանլարընա ավտէթլէրինի գօյայլաթմասա մէէմուր օլան Սօֆիա, Սամագօ, Տօպնիճէ, Քէօսթէնտիլ, վէ սայիր մահէլլէրտէ օն տէօրթ ատէա գօմիսիօնլարը իլղա իլէ, պու գօմիսիօնլարա թէվտի օլունան ումուրը, մէհաքիմի մահէլլիէէ հէվալէ էյլէմիշ օլտուղու Սօֆիատան իշար օլունմուշ տուր։

—Կիրիտ ռուսումախնազրը Բահմի էֆէնտի, Էրզրում ռուսումը սիթթէ նէզարէթինէ թահվիլի մէէմուրէյյէթ իթմիշ օլտուղունան, պու քէրրէ Կիրիտէն Տէրիսաատէթ կէլիպ, պու հաֆթա մահէլլի մէէմուրիէթինէ կիտէճէք տիր։

—Լը Թան զաղէթասը հարպիէէ նէզարէթինտէ միւսթախտէմ օլան պիր ատամանլուն ըէճասը իւղէրինէ պինաէն, «Հէր դանդը տէֆա քի, զաղէթալըքտա, հիւքիմէթ մէէմուրլարընա մնաշ վիրկտիկի եաղրըեօր իսէ, օլ պապատ իթթիհաղ օլունմուշ օրան գարար իճրասը կիճիքտիրիլիեօր» տէեօր, վէ պինաէն ալէյհ, պունտան պէօյլէ, մէմուրլինի հիւքիմէթին մէնֆաաթլարը իչին, պու մատատ իւղէրինէ պահս օլունմամասը, մէրգում ատամ թարաֆընտան քէնտիսինէ իհթար իտիլմիկինի իլամէ խտիեօր։

—Ավգաթ Օհանէս Մատիչեան էֆէնտինին իրամէթքեարը օլան Տիգրանըն պիրատէրի Պողոս Պէղիրճեանըն, Սիվասը քիւֆէճի Մըթաֆա նամընտա պիրիսի թարաֆընտան աղը սուրէթտէ ճէրհ օլընաքղընը, վէ ճանի իսէ զասթիեէ նէզարէթինին վէ Պէյօղլու միւթասարրըֆը իղղէթլու Պահրի պէյ էֆէնտինին հիմմէթը մախսուսէլէրի իլէ անդարիպ պուլընաճաղընը եաղմըշ իտիք։

Պու քէրէ միւթասարրըֆը միւմանիէյհին թահդիդաթը ատէդայիդճուեանէսի վէ հիմէմաթը մէպղուլէսի սէմէրէսի օլարագ ճանինին բէֆիզասընտան պիր դաշ նէֆէրինին տէրտէսթ իտիլտիյի, վէ պունդարտան պիրիսինին իւղէրինտէ սիկտ զուհուր էյլէտիյի կիպի, ճանինին ատամի քէմալը կէրմի իլէ թէհարրի օլընմադտա պուլընտըղը իսթիհսարը օլընմըշ տըր։

(Թերճէմանը Հաբէշտր)

—Լը Թան զաղէթասընը ըրդանէյինէ կէօրէ, պու կիւն թարաֆը էշրէֆի հաղրէթի Բաթիշահիէն, Տէրիսաատէթտէ մուգիմ ումում սիւֆէրաեա մապէյնի հիւմաեունատա պիր զիեաֆէթ քէշիտէ պույրուլաճագ տըր։

—Պիրի Սինօպա կիթմէք, վէ տիկէրի Դարատէնիզ սէվահիլինէն գուրա նէֆէրաթը կէթիրմէք իւզրէ, Մէճիտիյէ վէ Մուդատաէմի Նիւսրէթ նամ վապօրու հիւմաեունլար պու քէրրէ Տէրիսաատէթ լիմանընտան հարէքէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Վէյլի Մէհէմմէտ Ռուսիա իմբէրատօրու թարաֆընտան ատֆվ օլընմասընը թագտիրաէ էմին էօնիւնտէ մասղուլէն խատամ օլընաճաղընը Ֆամ եաղրեօր։

—Ինկիլթէրրանընն Տէրիսաատէթ էյլիլիկինէ նատպ օլընան միւսիւ Կոչէն ազաֆրանկա մայիսին 17 սինէ թէսատուֆ իտէն էօնիւմիւզտէ բաղար իրթէսի կիւնիւ Լօնտրատան հարէքէթլէ, Բարիս վէ Վիէննա թարիգի իլէ Թրիէսթէէ վէ օրատան, Ինկիլթէրրանընն շարգ ֆիլոսը վաբօրլարընտան պիրիսինէ բաղ-ղէրինէ պուլունան պիր մրգատար բարաեա թամամէն պիր ճինաեէթ էսէրի օղուրու մաշնուն պուլունատուղունատա, պու զանընդ սահիհ վէ դայրը սահիհ օղուրունուն զահիրէ չըդարըլմասընը, խասսէթէն Պէյօղլու միւթէսարրըֆլըղընտան պէքլէրիղ։

—Պանգը Օսմանի իլէ պանքէր միւսիւ Դամարա միանընտա խալինէյի մալիէեէ վիրիլմիշ օլան պիր խսթիգրազատան տօլտեը տավա ատչըմբշ օլատուղու, վէ տավաեը պիրինճի Թիճարէթ մէհքէմէսինտէ միւսիւ Դամարա դաղանըզ, պանգը Օսմանի թարաֆընտան պու հիւքմէ եթիրազ խտիլայի մալիւմ տիւր։ Դուրիէնին տիւնքի նիւսխէսինտէ օգունատուղունա կէօրէ, Պանգը Օսմանի միւսիւ Դամարա իլէ ուղաչըպ, միւմայիլէյհէ, ալաճաղընա պէտէլ, եիւզտէ 9 ֆայիզ հիսսայ խտէրէք, 78 պին լիրա վիրմիշ տիր։

—Իզմիրին էմբարսիալ զաղէթասընտա օգունատուղունա կէօրէ, կէչէնտէ չէհրի մէղքիւրտէ իւքի նէֆէր կէնճ գատաբն սայի գատ իճրասընտա պուլունուպ, պունարտան պիրի սբչան օթու եէմիշ իւքէն, մուախխարէն թէտավի խտիլէրէք, դուրթարըլմըշ, ֆագաթ տիկէրի թատանճա գուրշունու իլէ կէօքսինէն քէնտիսինի վուրմուշ օլատուղունան, պիչարէ տէրհալ վէֆատ էյլէմիշ տիր։ Զանն օլունտուղունա նազարէն, պու պէտապախթ գատընլարըն էօմիւրլէրինէ խիթամ վիրմէք իսթէմէյէրի, աշդ ու սէվատա քէտէրլէրինտէն նէշէթ էյլէմիշ տիր։

—Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթասը Ֆրանսա սօն բօսատասը.յա, Ֆրանսա վէ Իսբանիա վէ Իթալիատա մատէն իշլէթմէք իչին Բարիսատէ 60 միլիօն ֆրանգ սէրմաեէլի պիր ճէմիլէթ թէշէքքիլ էյլէմէյի հատատանին ալմըշ սըր։ Պու իշ իչին միւթէշէքքիլ գօմիթէնին ըէյիսի վիս ամիրալ Շօքաք օլուպ, ըէյիսի անէսի տախի Պուրպոն բրէնսիպէրինատէն բրէնս Ֆիլիպ տիր։ Մէղքիւր գօմիթէ ադասը միանընտա, սասրը էսպադ Սաֆվէթի բաշա վէ մանատամիրի Բիֆաթ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի տախի վար սըր։ Մէղքիւր գօմիթէ 160 նէֆէր ադատան միւրէքքէպ օլուպ, էքսէրիսի Պոնարարթիսթ վէ Լէժիթիմիսթլէրատէն իսէ տէ, Իթալիատան վէ Իսբանեօլ վէ Բօրթիքէզ վէ Բուս վէ Բուլգարիա վէ Թիւրքէր տախի վար սըր։

—Թօրէսէն եաղաբզլարընա կէօրէ, օրանըն հիւքիւմէթի գանանան բօսթա էմանէթի չանթատ չալընմադը, պու սէպէպտէն 13 պին դրուշ գատար էմանէթի ազէ զայ օլմուշ տուր։

—Էվվէլսի կիւն Սուլթան պանէղնա մէյտանընտա պիր մրգատար տահա գայմէ իհրազ օլընմըշ տըր։

—Կէչէն հաֆթա պիր թագըմ հայատուտար, Իսկիւտարատան 15 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ վագը Բաշա քէօյ նամ գարիէյի եաղմահա վիրմիշէր, վէ պատէհու Պագալ քէօյէ կիտիպ, օրանըն վիրկի թահսիլատարընա ֆէնա մուամէլէ իթմիշլէր տիր։

—Էտիրնէտէն եաղբլտըղընա կէօրէ, պու սէնէ Էտիրնէ վիլայէթինտէ 1,700,000 ըէս ադնամ մէվճուտ օլատուղու թատասա խտիմիշ տիր։ Հիւքիւմէթ, պունարատան 85

—Դըզըրատա պապը գարբշէգուէդ զուհուրա կէլտիկի Լը Թան զաղէթասընտա կէօրիւրմիշ տիր։

—Ռուսիա տէվլէթինին Տէրիսաատէթ սէֆիրի թայէին օլունուպ, պիր աղ միւտատէթտէն պէրու Մօսգուատա իդամէթ իթմէք իւզրէ պուլունան Մ. Նօվիգօֆ, տիւն ագշամ Օտէսատան վարօրա բաքիպ օլատուղունան, եարընքի բէնչէնպէհ կիւնիւ սապահլանընը Տէրիսաատէթէ մուվասլէթ իտէճէք տիր։

—Նասրլ քի մալիւմ տիր, խաղնէյի ճէլիլէ, կէչէն հաֆթա մէմուրինին մաշլարընը միրմէք իչին միւսիւ Զարիֆիանէն 50 պին լիրա խսթիդրազ իթմիշ իսի։ Մէսմուաթա կէօրէ, մէմուրինին ապրիլ մաշլարընը էօտէմէք իչին եէնիտէն 50 պին լիրա խսթիդրազ օլընաճագ իմիշ։

—Տիւն սասթ օն բատատէրինտէ պիր Ինկիլիզ, մատամասը.յա սարասաեա պինմիշ օլատուղու հալտէ Ֆէրիքէօյինտէն Պէյօղլուեա կէլմէքտէ իքէն, գարչըլարընա իչ քիչի չըգըպ արապաեը տուրթտուրուլար, տրապաճը անիտէ գաչըպ ճիվար մէրքէղէ կիտիպ վուգուի հալի պիրտիրիր իսէ տէ, պու սըրատա Ինկիլիզլի մէրգուման քիմէնէլէրէ գարշը գօյտըղընտան, պունար պըչադա մէրգումու իչ եէրինտէն ճէրհ էյլէյիպ ֆիրար էյլէմիշլէր։ Մէճրուհ պիր ադ սօնրա միթէէսիրէն ֆէվթ օլմուշ տուր։

—Սէն Բէթրսպուրկ զաղէթասընտա օգունատուղունա կէօրէ, Սարաթօֆ էեալէթինտէ եումուրճադ էյլէթի զուհուր իթմիշ տիր։

—Թիֆլիստէ թապ օլընան Դաֆգաս նամ զաղէթանըն բիմանէլէթինէ կէօրէ, Անատօլուատա վէ խուսսի իլէ Ալաշկերտ ճիվարընտա

պաւրանան մէվատատըն թատիլի զբմնընտա, Արնավուտա հէյեթի իթթիհատանէսի թարաֆընտան էվրօբատա պիր հէյեթի մէպուսէ կէօնտէրիլէճէք իմիշ։

—Անատօլու դահթղէտէկեանը-նա իւանէթէն Վիէննատա տախի պիր դօմիթէ թէշքիլ օլընըպ, Մբխիթարեան թարիգաթը Արբայ հայրը Պօղոսեան Հ. Ցտիրը թարաֆընտան, Ավսթրիա էհալիսինէ, իւանէյի մէղքիւրէնէ թէշքիլ զբմնընտա զաղէթատարա պիր պէնանամէ վիրիմիշ տիր։

—Թիրէտէն եաղաբզլարընա կէօրէ, օրանըն հիւքիւմէթի գանանան բօսթա էմանէթի չանթատ չալընմադը, պու սէպէպտէն 13 պին դրուշ գատար էմանէթի ազէ զայ օլմուշ տուր։

—Էվվէլսի կիւն Սուլթան պանէղնա մէյտանընտա պիր մրգատար տահա գայմէ իհրազ օլընմըշ տըր։

—Կէչէն հաֆթա պիր թագըմ հայատուտար, Իսկիւտարատան 15 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ վագը Բաշա քէօյ նամ գարիէյի եաղմահա վիրմիշէր, վէ պատէհու Պագալ քէօյէ կիտիպ, օրանըն վիրկի թահսիլատարընա ֆէնա մուամէլէ իթմիշլէր տիր։

—Էտիրնէտէն եաղբլտըղընա կէօրէ, պու սէնէ Էտիրնէ վիլայէթինտէ 1,700,000 ըէս ադնամ մէվճուտ օլատուղու թատասա խտիմիշ տիր։ Հիւքիւմէթ, պունարատան 85

—Դըզըրատա պապը գարբշէգուէդ զուհուրա կէլտիկի Լը Թան զաղէթասընտա կէօրիւրմիշ տիր։

—Ռուսիա տէվլէթինին Տէրիսաատէթ սէֆիրի թայէին օլունուպ, պիր աղ միւտատէթտէն պէրու Մօսգուատա իդամէթ իթմէք իւզրէ պուլունան Մ. Նօվիգօֆ, տիւն ագշամ Օտէսատան վարօրա բաքիպ օլատուղունան, եարընքի բէնչէնպէհ կիւնիւ սապահլանընը Տէրիսաատէթէ մուվասլէթ իտէճէք տիր։

—Նասրլ քի մալիւմ տիր, խաղնէյի ճէլիլէ, կէչէն հաֆթա մէմուրինին մաշլարընը միրմէք իչին միւսիւ Զարիֆիանէն 50 պին լիրա խսթիդրազ իթմիշ իսի։ Մէսմուաթա կէօրէ, մէմուրինին ապրիլ մաշլարընը էօտէմէք իչին եէնիտէն 50 պին լիրա խսթիդրազ օլընաճագ իմիշ։

—Տիւն սասթ օն բատատէրինտէ պիր Ինկիլիզ, մատամասը.յա սարասաեա պինմիշ օլատուղու հալտէ Ֆէրիքէօյինտէն Պէյօղլուեա կէլմէքտէ իքէն, գարչըլարընա իչ քիչի չըգըպ արապաեը տուրթտուրուլար, տրապաճը անիտէ գաչըպ ճիվար մէրքէղէ կիտիպ վուգուի հալի պիրտիրիր իսէ տէ, պու սըրատա Ինկիլիզլի մէրգուման քիմէնէլէրէ գարշը գօյտըղընտան, պունար պըչադա մէրգումու իչ եէրինտէն ճէրհ էյլէյիպ ֆիրար էյլէմիշլէր։ Մէճրուհ պիր ադ սօնրա միթէէսիրէն ֆէվթ օլմուշ տուր։

—Սէն Բէթրսպուրկ զաղէթասընտա օգունատուղունա կէօրէ, Սարաթօֆ էեալէթինտէ եումուրճադ էյլէթի զուհուր իթմիշ տիր։

—Թիֆլիստէ թապ օլընան Դաֆգաս նամ զաղէթանըն բիմանէլէթինէ կէօրէ, Անատօլուատա վէ խուսսի իլէ Ալաշկերտ ճիվարընտա

դահթ քէսպի շիտտէթ իթմէքտէ օլուպ, 200 Քիւրտէն միւրէքքէպ օլան էրզրում դուրպինտէ Մօտիօ-ժէր դարիէսի էհալիսինին է.քսէլի-սի աճլըգտան թէլէֆ օլմուշ, վէ պիր ատէմ չէլտրբրպ չօճուղընը գաթլ իլէ էթինի բարչալաեբպ բիչիրմիշ, վէ գօգուսընը պլբպ էվինէ կէլէն գօմշուսու, պիչարէ չօճուղընը վի-ճուտինի բարչալաեբպ եէմէ.քտէ օլտուղունու կէօրմիշ տիւր։ Մէր-գում քէնան քէնտինի հիւ.քիւմէ-թէ թէսլիմ իթմիշ իսէ տէ, չօճը-ղընը գաթիլլիկինէ հիւ.քմ օլընա-ճադ իմիշ։

—Թուլումպաճը ալայը մուալլիմի գօնթ Զէչէնեիեէ մերիլիվալըդ ըիւթպէյի ըէֆիասը թէվֆիհ պույ-ըուրմուշ օլտուղունու, վէ միւմաի-լէյհին, սապրդ Մաճարիսթան վի-քէլասընտան օլուպ, Մաճարիսթա-նա ըէ.ք չօդ էյլի.քլէր իթմիշ օլան միւթէվէֆա բէտէրինին նամբնա հիւրմէթէն Պուտա-Բէշթա շէհրին-ա Մաճար միլլէթի թարաֆընտան պիր սանէմ ըէ.զդ իտիլէճէկինտէն, պիր գաչ հաֆթա գալմադ իւզրէ շէհրի մէղքիւրէ կիտէճէկինի Լա թիւ.քի եաղբեօր։

—Շէհիր էմանէթի թէշ.քիլաթը ճէտիտէ տէֆթէրի, Շուրայի տէվ-լէթին տախիլիեէ տայիրէսինտէ աէրտէսթի թէտգիդ պուլունտուղու, վէ էլեէվմ մէվճուտ օլան օն պէշ տայիրէնին ան տայիրէ իթի-պարը.յլա, հուտուտվէ մէր.քէղլէրի թայէին օլունմադ իւզրէ իտուկի մէրվի տիր։

—Իղմիտ սանճաղը տախիլինտէ էղհանը էհալիյի ֆէսատա տիւշիւ-ըէն պիր դաչ էշիսա, հիւ.քիւմէթի մահէլլիեէ թարաֆընտան տէրտէսթ իտիլտիկի, վէ պունլար թէհարրի օլունտուղտա, եանլարընտա պիր խայլի մէպալիզ պուլունտուղու, վէ մէրգումանընը մուհա.քէմէ օլունմադ իւզրէ, Տէրսաատէթ տիվանը հար-պը հուզուրունա կէօնտէրիլէճէկի Վադբթ ղաղէթասընտա օգունմուշ

ՎԷԼԻ ՄԷՀԷՄՄԷՏ

Կօյս նամ Մօսդօֆ ղաղէթասը-նընն Իսթանպօլ մուխպիրի, հէ.քիմ-լէրտէն իպարէթ օլան գօմիսիօնընն բաբօրթօսընտան վէ միւսիւ Օնու-նրն տիվանը հարպ ըէ.յիսինէ եաղ-տրղը մէ.քթուպտան սօնրա, Թօբ-հանէտ իճթիմա իտէն տիվանը հարպտա զուհուր իտէն սօն վա-գըալար հագդընտա աթիտէ.քի մա-լիումթալարը վիրմիշ տիր։

Օթուզ պէշ նէֆէր թապիպտէն միւրէ.քքէպ օլան գօմիսիօն, տի-վանէլէրի թէտավի իտէն թապիպ-լէրին բաբօրթօսը իւզէրինէ իճրայի միւզա.քէրաթ իչին Թօբհանէ քէօշ-կինտէ իճթիմա իլլէտիկինտէ, ա-զասընտան անճագ օթուզ իլի նէ-ֆէրի հաղբը իտիլէր։ Պունլարտան երկիրմի իլի նէֆէրի, եէտիսի Ի-սլամ օլբըղը հալտէ, մէղքիւր բա-բօրթօեու թաստիդ իլլէտիլէր։ Բա-բօրթօեու թաստիդ իթմէկէն օն նէֆէր ազատէն եէտիսի Մէհէմմէտ տիվանէ տիր տէյի պէեանը էֆ-ֆեր իտիպ, իլի նէֆէրի տէ, Մէ-հէմմէտին պէ թէրբար իսթինթադ իտիլմէսինի թալէպ, վէ ծանճբսը զիեատէ գօրդագ օլաբղընտան, հիչ պիր թարաֆը իլթիզամ իթմէմիշ տիր։ Բաբօրթօ գապուլ օլընբզ-տան սօնրա, տօդթօր Մունճիրի մարիֆէթի իլէ, զապթիեէ նազբրը Հաֆբզ փաշա հաղրէթլէրինէ կէօն-տէրիլմիշ, վէ փաշայի միւշարիէյհ տախի բաբօրթօեու անիտէ տիվանը հարպ ըէ.յիսինէ իրսալ էյլէմիշ տիր։

Ցէրտասը բէնճշէնպիհ կիւնիւ տի-վանը հարպ, բաբօրթօնուն գրաա-թընը իսթիմա էյլէմէ.ք իչին Թօբ-հանէտ իճթիմաեէ տավէթ օլընմ-ընը տբր։ Մէղքիւր բաբօրթօնընն ըգաթընտան անպաշըլաբղը իւզրէ, Վէլի Մէհէմմէտ Շեշլի վագբասընտան նէ էվվէլ վէ նէ տէ սօնրա տի-վանէ օլմամբշտբր։ Պունընկա պէրա-պէր, տէր բաբօրթօ, ինսանլարընն հիւ.քմ ու մուհա.քէմէսի եանընմադ օլմատբղընտան, թապիպլէր, ճա-նէյի, զաթը հաղրէթի Փատիշահի իլէ Ռուսիա իմբէրաթօրու հաղրէթ-լէրինին շէվդաթ ու մէրհամէթինէ թավսիէ իթմէ.քլիյի վազիֆէ.յի զիմ-մէթլէրինտէն ատա իտէրլէր։

Բաբօրթօնընն գրաաթընը միւթէ-ադբպ միւզա.քէրաթա պէտ վէ միւ-պաշէրէթ օլընբպ տիվանը մէղքիւր աղասընտան պաղբսբ, պախուսուս Խրիսթիեանլար, մատամ.քի հէ.քիմ-լէր գօմիսիօնու։ Մէհէմմէտին դուվ-վէյի հաֆբզասը հագդընտա այնի մաեէլտէ պէեանը էֆ.քեար իթմէտի-լէր, պու խուսուստա շիւպհէ վար տբր, քիպունտան ճինաեէթ հու-գուգընճա մաղնունը.ալէյհ խսթիֆա-տէ իտէպիլիր տէմիշլէր տիր։ Իմամ, պունլարընն էֆ.քեարընճա, տիվանը հարպ.էրօթատաեաբաբդլարը կիպի մէրգումընն դապահաթընը խաֆիֆ-լէթիր պաղբ սէպէպլէր սէրաի իլէ գաթլ ճէղասը եէրինէ միւէպպէ-տէն հապսինէ հիւ.քմ իտէպիլիր իմիշ։ Հալպուքի տիվանը հարպընն է.քսէր ազասը իշպու էֆ.քեարը գա-պուլ իթմէմիշլէր, պաշրճա Իսլամ ազասը, շէտիտէն պիր թաղբմ իս-պաթլար կէօսթէրէրէ.ք մէղքիւր էֆ.քեարա գարշը կէլմիշլէր տիր։ Շէրի ահ.քեամընճա, պիր ատամ, տիկէր պիր ատամը էօլտիւրիւր, վէ էօլտիւրէնին գուվվէյի հաֆբզա-սը հագդընտա շիւպհէ իտիլիր վէ մէրգումընն, սիլահը գուվվէյի հա-ֆբզասը եէրինտէ օլան պիր ատամ կիպի իսթիմալ իթմէտիյի իսպաթ ալընընը իսէ, օ հալտէ մէրգումընն տիվանէլիյի գապուլ օլընապիլիր, մէսէլա, էկէր էօլտիւրտիյի ատա-մընն պօղազընը քէսէրէ.քթէլէֆ իթ-մէյիպ տէ գըլբճընը պաշընա ֆբր-լաթարադ էօլտիւրմիշ իսէ։ Շէրի, հէր նէ գաատբ, սէպէպ թահթըն-պի սիլահբը իչին սէօյլէմիշ իսէ տէ, Իսլամ հա.քիմլէր, պու դաիտէյի, Մէհէմմէտին բբմօլլէրի հագդընտա իճրա իթմիշլէր տիր։

Հէ.քիմլէրտէն իպարէթ օլան գօ-միսիօնընն թավսիեէ էյլետիյի վեճճ իւզրէ, զաթը հաղրէթի Փատիշահի իլէ Ռուսիա իմբէրաթօրընընն շէվ-գաթ ու մէրհամէթինէ միւրաճա-աթ իթմէ.ք պահսընա կէլինճէ, տի-վանը հարպ, «պու շէյ պիզէ բաճի պիր քէյֆիեէթ տէյիլ տիր, պի-զիմ վազիֆէմիզ եա հիւ.քմ իթմէ.ք եա աֆվ իթմէ.ք տիր» տէեէրէ.ք խուսուսը մէղքիւրէ էհէմմիեէթ վիրմէմիշ տիր։ Նիհայէթ, Վէլի Մէհէմմէտին գաթլինէ, վէ արգա-տաշլարը Օսման էլէ Խալիլին միւէպ-պէտէն նէֆի իտիլմէսինէ իթթիհա-աբ արա իլէ հիւ.քմ օլընմբշ տբր։ Հալ պու.քի, գօմիսիօնընն բաբօրթօ-սու էվվէլա Թիւ.քճէեէ թէրճէմէ օլընմասընա դարար վիրիլմէ.քլէ, հիւ.քմը մէղքիւր օ կիւնքի իճթիմա-տէ վիրիլմէյիպ ֆէրատաբ ճումա իրթէսի կիւնիւնէ պբբրագբլմբշ տբր։

Բէնչէնպիհ իլէ ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ արասընտա օլան միւատէթ զարֆընտա պիր վագբա զուհուր էյ-լէմիշտիր, շէյլէ.քի, Ռուսիա մաս-լահաթկիւզարը միւսիւ Օնու, տի-վանը հարպընն, հէ.քիմլէրին բաբօր-թօսը թէրճէմէսինտէն սօնրա հիւ.-մինի վիրէճէկինի էշիտէրէ.ք տիվանը մէղքիւր ըէ.յիսինէ, շէտիտ իւլմաեէ ֆագաթ նաղի.քեանէ պիր թարզտա պիր մէ.քթուպ եազարադ, էշին պէ թէ.քրար սիրիւնճէմէտէ պբբրագբլ-մասընա գարշը բբօթէսթօ իթմիշ տիր։ Միւսիւ Օնու, մէղքիւր մէ.ք-թուպտա, եալընընզ շու սէօզու, եա-նի «մէմուլ իտէրիմ.քի զաեէթլէ ուզանմբշ օլան պու էշի եարընն պի-թիրբսինիզ» տէմիշ տիր։

Տիվանը մէղքիւր ըէ.յիսի Ալի Սա-յիպ բաշա հաղրէթլէրի, միւսիւ Օ-նունընն մէ.քթուպընը խարիճիեէ նազբրը Սավա բաշա հաղրէթլէրինէ կէօնտէրմիշ, վէ նազբրը միւշարի-լէյհ, տէրհալ միւսիւ Օնուեա պիր մէ.քթուպ եազարադ, բաբօրթօնընն պիր ան էվվէլ թէրճէմէ իտիլէճէ-յինի պիլտիրմիշ տիր։

Ալի Սայիպ բաշա հաղրէթլէրի միւսիւ Օնունընն թէհտիտամիզ պիր մէ.քթուպ եազմբշ օլտբղընը ըէ-ֆիդէրինէ պիլտիրտիկինտէ, պունլար, Ռուսիա մուսահաթկիւզարը-նընն, միւզա.քէրաթը վագբալարընա միւտահէլէ իթմէսինտէն տօյաեր հիտտէթ տույմուշլար տբր։

Մէսմուաթա նէղարէն, Պաղը Ալի, Սէն Բէթբրսպուրկ էլչիսի Շա-քիր փաշա հաղրէթլէրինէ պիր թէ-լէկրաֆնամէ.քէշիտէ իտէրէ.ք, մի-բաղայ Քիւմէրօնընն գաթիլինէ աֆվ էյլէմէլէրի ղբմնընտա զաթը հաղ-ըէթի Փատիշահի նամընա օլարադ Ռուսիա իմբէրաթօրը նէղտինտէ թէ-վասսիւթ էյլէմէլէրինէ տայիր թալի-մաթ վիրմիշլէր տիր։

Պաղը Ալինին էֆ.քեարընճա, Մէ-հէմմէտին գաթլէ հիւ.քմ օլընմասը, Ռուսիա իչին տերէճէյի.քիֆաեէտէ պիր թարղիեէ սաեընընզ մէրգումընն գաթլինէ հաճէթ մէսս իթմէզ իմիշ։

ՊԻՐ ՈՒՇԱԳ ԵՕԼՃՈՒԼՈՒԴ

(Տէ-Դէ Նէ-ԲԷԴՐԷՆ պ-Ռէ.յ)

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Խբ-ըէյլէղ օլուպ, վէ Իղմիտտէ իսէ եէվմի մէղպուրտէ Իսլամլար պիր պայրամ կիպի իճրայի մէսէրրէթ իթմէ.քտէ օլտուղլարընտան, օլ պապատէ տախի պիր աղ պահս իտէ-լիմ։

Սաաթ իւչ տէօրթ բատտէլէրինէ կէլտիկինտէ, թագբմ թագբմ Ի-սլամ գաաընլարը, պաղբլարը եէ-մէ.քլէրինի տախի պիրլի.քտէ ալմբշ օլտուղլարը հալտէ, շէհրին Իսթան-պօլ թարաֆընտա պէշ տագբդա գաատաբ մէսաֆէտէ վագբ Ռումմա-նասըբընա տօղրու իլի թարաֆը, սօն էվվերին էօնէլերինտէն պաշլաեա-լարադ, կէօկէլի մահէլլէրտէ, աղաճ-լար ալթընտա, վէ չաեբրլար իւզէ-րինտէ օթուրմադտա վէ էյլէնմէ.ք-տէ, վէ ադշամընը սաաթ օն պիր բատտէլէրինտէ տախի խանէլէրինտէ տէօնմէ.քտէ տիրլէր։

Պիզիմ Խրիսթիեան բանայիրլէրի իլէ շու Իսլամ զիյնէթի վէ եախսա-բանայիրի պէյնինտէ, պիւյիւ.ք պիր ֆարգ կէօրիւլմէ.քտէ տիր. շէյլէ.քի, Իսլամլարտա հէմ նամահրէմ պուլունուպ վէ հէմ տէ իշրէթ գուլ-լանան աղ պուլունտուղունտան, թապիսթիյլէ սէրհօշլուգ ըէզալէթի նասիրէն վուգու պուլմադտա տբր։

Եէվմի մէղպուրտէ, վագտա Ի-սլամ էրքէ.ք թագբմլարընն տախի թագբմ թագբմ կէզուլլէրի վէ օթուրտուգլարը կէօրիւլմիշ տիւր, լա.քին, էօյլէ պուրատա Բեաղբա-խանէտէ օլտուղու կիպի հօվարտա-լար պուլունմատբղընա, մա մէմնու-նիյյէ տիգդաթ իթմիշիպ տիր։

Մէղքիւր բանայիրտէ վագտա շէ.քէր, մուալլէպի վէ սայիր շէյլէր տաթանլար իլէ, սանտբդ միւզիգա-լարը վէ սայիր չարկըլար կէօրիւլ-միշ տիւր. լա.քին էօյլէ տօղատ վէ սայիրէ կիպի շէյլէր կէօրիւլմէմիշ տիր։

Պու իզտիհամընն իչինտէ, խայլի-ճէ Հայլար վէ պաղբ Ռումիար տա-խի կէօրիւլմիշ տիւր։

Մէղքիւր ճէմիյյէթին է.քսէրիսի պիզիմ դերեզմանատունտա էյլէն-միշլէր տիր, չունչի մէղքիւր գապ-ըխթանընն հէր թարաֆը սայ.քի ա-չբդ կիպի օլտուգտան պաշգա, պէսպէպլի, կէչէն կիւնլէր զուհու-բա կէլէն կանդակ, թաշրպարա տախի կէնտատերիլմէսիկինտէն, ի-տարէյի միլլէթ թարաֆընտան հիչ պիր մումանատթ վուգուա կէլմէ-միշ տիր։

Եէվմի մէղպուրտէ էն զիեատէ կէօզիւմիւղէ վուրան շէյ, եիւզլեր-ճէ Իսլամ գատընպարընտան չօգլա-ըընը, ադշամա գատար եէմէ.ք բաթբրթբսը չբդարմագսբզը, սա-տէճէ օթուրուպ թէմաշա իթմէլէ-րի, վէ բէ.ք բէ.ք եա պիր սիմիթ վէ եախսոտ օնա մանէնտ պիր շէյ պարադ իգթիֆա իթմէլէրի օլմուշ տուր. վէ պունա տա սէպէպ, զանն իտէրիպ.քի, պիրինճի ֆագբրլբգ-լարը, վէ ի.քինճի տախի, պիզիմ Խրիսթիեան խալգլարը գատար սէ-բէթլեր տօնատաբպ տա եէմէ.ք եէ-մէ.քլի.ք քիւրֆէթինէ կիրմէ.քլի.ք ա-տէթլերինտէն պուլունմատբղը օլ-մալը տբր։

Իղմիտտէ Իսլամ գատընպարը, պուրատա օլտուղու կիպի եէշմադ դուլլանմատբպ, իլա պաշլարընա պտբգլարը չարշաֆ իլէ ազբզարը-նը սէթր էյլէմէ.քտէ տիրլէր. վէ պու ատէթ իղթիզասընճա, հալյլէ տայիմա, պիրեր էլլերինի օլ խբա-մէթէ թախսիս իթմէ.քլիկէ մէճպուր պուլունմադտա տբրլար։

Պաղբլար մէրգուման գատընպարը-ն, մէղքիւր սէպէպէ մէպնի պիրեր էլ-լերինի էսիր իթմէլերինէ թէճճիւպ իթմէմէլի տիրլէր. զիրա, պիզիմ, օնպարտան զիեատէ թէրպիյէլի օլ-մադբգ իտտասընտա կէզմէ.քտէ պուլունան էվրօպա գատընպարը իլէ, օնլարա թադիճճիլի.ք իթմէ.քտէ օլան եէրլի գատընպարբմբզ տախի, չօգ տէֆթալար մնտա հիւ.քմիւնտէ թութարադ կիյինակ.քլէրի ուզուն ուզուն ֆիսթանպարընն էթէ.քլերինի թութմադ իչին, պիրեր էլլերինի, այնի սուրէթտէ էսիր հալինտէ սադ-լամադտա տբրլար։

Իղմիտտէ, միլլէթիմիզին ֆէնա պիր ատէթէ վար տբր, պարի պիլ միւնասէպէտ անը տախի պէեան իլէ, Կրօն. ժողովուն նազարը տիգդա-թընը տավէթ իտէլիմ։ Շէօյլէ.քի, [illegible] կէօթիւրիւր իլէն, շէհրին թա ու-ճունտա օլուպ, վէ գերեզմանա-տունա իսէ, նասբլ.քի սէօյլէտի.ք, անճագ տէօրթ պէշ տագբդալբգ մէսաֆէտէ պուլունան սօն խանէ-լերին էօնիւնտէ, եէրտէն եարբմ արշընը գատար եիւ.քսէ.ք պուլու-նան պիր թօբրագ թէրէճճիյին իւ-զերինտէ ճէնազէյի ինտիրմէ.քտէ, վէ օրատա ուֆագ պիր իլի տուա օգուսմագտա տբրլար։

Պունուն մէղհէպճէ նէ էհէմմիյ-յէթի վար տբր պիլմէյիզ, լա.քին շու սահիհ տիր.քի, Իսթանպօլտա հիչ պիր սէմթտէ պէօյլէ պիր միւ-նասէպէթսիզլիկին էմնալի կէօրիւլ-մէ.քտէ տէյիլ տիր։

Մէղքիւր ատէթին ֆէնալբգլարը շունլար տբր, եանի, պիրինճիսի էօյլէ եօլ իւզերինտէ, վէ սօղագ օրթասընտա ճէնազէյի ինտիրէրէ.ք, վէ էթրաֆընտա տիզիլերէ.ք օգու-մագբգ, վէ ի.քինճիսի տախի, իլի թարաֆտա պուլունան էվվերին տա-յիմա բիգդաթ վէ չօգ տէֆա տա-խի գօրգու վէ նէֆրէթլերինի մու-ճիպ օլմագբգ, վէ էն ֆէնա եէրի տէ շու տուր.քի, պունլար հալա-ճէնազէյերի եիւզերի աչբդ պա-բադ կէօթիւրմէ.քտէ օլտուգլարընտան, թապիսթիյլէ բէնճիրելերատէն պիր թագբմ կէնճլեր վէ չօճուգ-լար սէյր իթմէ.քլիկէ մէճպուր պու-լունմագտա տբրլար։

Իմամ, էկէր կրօնական ժողով թարաֆընտան, շու մատտէ թահ-թը նազարը տիգդաթա ալընարադ, մէնինէ տայիր սբգբ պիր էմր կէօն-տէրիլճէ.ք օլուր իսէ, միլլէթճէ պիսիյ.ք պիր պաեաղը ատէթին մահվընա հիմմէթ օլունմուշ օլուր։

Իղմիտտէ կէչէն սալը կիճէսի պիր զիյնէթտէ պուլունարադ, զիեա-տէսիյլէ մէճմուն օլմուշուզ տուր։

Մէղքիւր զիյնէթ Բրօթէսթան Հայլարընն մէ.քթէպպէրինտէ, Քինիչ օգնական ընկերութիւն թարաֆըն-տան, ի.քինճի տէֆա օլարադ իճրա իտիլմիշ տիր։

Մէղքիւր տէլիգանլըարտան միւ-ըէթթէպ պուլունան ճէվիյյէթին մագսէտի, մատտի վէ մանէվի սուբ-ըէթտէ պիր հալի թէֆթիշ իթտի.ք-տէն սօնրա, լազըմ կէլէնէ, էլտէն կէլէն մուավէնէթի եաբմադ օլտու-ղունտան, պիր սէնէտտէն պէրու շու նիյյէթի մէմտուհէսինի իճրա վէ տէ-վամա հիմմէթ իթմիշ, վէ հէմ հէր .քէսի ֆազիլէթէ թէշվիգ, վէ հէմ տէ զուհուրա կէլէն խբամէթինի խալգա պիլտիրմէ.ք նիյյէթիյլէ, ալ-թը այտա պիր տէֆա պու եօլտա պիր զիյնէթ իճրա իթմէ.քի.ք թա-բիգինի իթթիխազ էյլէմիշ տիր։

Մէղքիւր զիյնէթէ սաաթ պիր պուչուգտա պաշլանըլբպ, վէ իւչ պուչուգ բաատէլէրինտէ խիթամ պուրմուշ տուր։

Պու զիյնէթէ, թէլէկրաֆխանէ մէհմուրու Ազարիկ էֆէնտի ըիեա-սէթ իթմիշ, վէ պիր տուա իլէ .քիշաատ օլունտուգտան սօնրա, Իս-կիւտարտա վագբ Հօմ վարժարան աշակերտուհիլէրինտէն օլուպ տա, միւսաֆիրէթէն օրատա պուլունան իչ նէֆէր գբզդարտաշլարտան պի-բի մարիֆէթիյլէ օրկանօ չալընտբ-ղբ, վէ կիւզել պէսթէլերէ հէմա-հէնք օլտուգլարը հալտէ, էրքէ.ք վէ դատբն սէսլէրիյլէ, վէ պիր գաչ սէս իլէ, միւէսսիր պէսթէլէր օ-գունմուշ, վէ էրմէնիճէ պէշ պիբ գէթա նութգլար իրատ օլունտու-ղու կիպի, պիր գբթա տախի թիւրքճէ նութգ իրատ օլունմուշ տուր։

Մէղքիւր ճէմիյյէթտէ հէր ճինա վէ սընբֆտան իլի եիւզտէն միւ-թէճավիզ ճէմիյյէթ հաղբը պու-լունմուշ, վէ քէմալի մէճմունիյյէթ-լէ տիյնէմիշլէր, վէ էլլեր վուրմուշ-լար տբր։

Մէճմունէն պէեան իտէրիզ .քի, .քիմնէ սիկարա իչմէմիշ տիր։

Մէղքիւր երգլերին վէ նութգ-լարընն արա եէրինտէ, իւչ նէֆէր տէլիգանընընը, Ինկիլիզճէտէն թէր-ճէմէ օլտուղու հալտէ, պիր տէ կիլտիւրիւճիւ տրամսիսսութիւն իճրա իթմիշլէր տիր։

Մէղքիւր վարժարան եէչիլիքլէր վէ մումբար իլէ կիւզէլճէ տօնատբլ-մբշ օլուպ, վէ շու ուզուրտա իսէ հալիյլէ պիր մբգտար մէսարիֆ ի-տիրմիշ օլտուղունտան, հէր նէ գա-տար .քիմնէտէն տուխուլիյյէ ալընն-մամբշ իսէ տէ, տիշարտա պիր թա-պադ գօնուլարադ, հէր.քէսին սա-խավէթինէ պբբրագբլտբղընտան, զիյնէթի խիթամընտա զուհուրա կէ-լէն իեանէտէն, անպաշբլտբղընա կէօրէ, մէղքիւր մէսարիֆաթ չբդ-մբշ տբր։

Հէր նէ գատար, մա թէէսսիֆ, Իղմիտտէ, պաղբ թէրպիյէսիզ չօ-ճուգլարբմբզ թարաֆընտան, Բրօ-թէսթան գաատընպարընա սարդընթբ-լբգ վիրիլտիկի իշիտիմէ.քտէ իսէ տէ, պիսիյ.քլէր պէյնինտէ մուհ-ապպէթ վէ հիւրմէթ պէր քէմալ պուլունտուղունտան, մէղքիւր զիյ-նէթին ըէ.յիսի պիզատէն օլտուղու կիպի, չօգ տա սամիին պուլունտու-ղու, մա մէճմունիյյէ կէօրիւլմիշ տիր։

Մէղքիւր զիյնէթէ տավէթ օլուն-մադբգ վէ հաղբը պուլունմադբգ շէրէֆինէ նայիլ օլտուղումուզտան, թագտիմի թէշէ.քքիւրի վաճիպէ-տէն ատտ իթթիկիմիզ միսիլլու, հէմ ընկերութիւնուն մագսէտինի սէնա իտէրէ.ք, հէրքէսին ազա եա-զբլմագբզդա հիմմէթ վէ զայրէթինի տավէթ վէ քէնարլէրի թէպրի.ք ի-տէրիզ, վէ հէմտէ, պիր գաչ տիգ-գաթքմբզը, խալիսանէ պէեան էյ-էրիզ։

Պիրա միւտահէնէ սէօյլէրիզ .քի, վագտա երգլերի բէ.ք կիւզել օլուպ,

վէ բէք տէ չաեանը մէՇՈՒՆԿՅԷԹ իտի. վէ պինապէրին իրատ օլուԱան նուԹգլարտա տախի մէտհէ չաեան ֆիքիրլէր կէօրմիւշիւզ տիւր, լա-քին, պիր դաչ նուԹգլարտա, տէ-լիդանլըըզա մսխատս պազը միւ-պալաղալը սէօյլէ յիշլէր պուլունտու-ղունու ինքեար իտէմէ յիզ։ Պիր տէ մէգքիւր տրամախօսուԹիւնտա, Ցէր Մակար նամընտա պիր քահանայ իմի վիրիվմէքտէ իտի քի, ճէմկի-յէԹ ԲրօԹէսԹան ճէմկիյէԹի օլտու-ղունտան, եա պիր երեց վէ եա-խատ սայիր պիր իսմ վիրիվմիշ օլա իտի, նէզամէԹէ մուվաֆքզ օրմուշ օլուր իտի։ Վէ պիր տէ պէօյլէ ճէ-մկիյէԹլերէ, եօյլէ հէմ չօճուգլա-ըը տօլտուրմանըզպ, վէ հէմտէ պա-զը դատընլար, դուճագտաքի չօ-ճուգլարընը պիրլիքտէ կէԹիրէրէք աղլաԹմասալար, վէ պինաէն ալէյհ հէրքէսի Թաճիզ ԼԹմէսէլէր, չիւբ-հէսիզ տահա կիւղէլ օլուր։

Սայիր տէֆտար, պու խուսուս-լարա տիգգաթ վէ հիմմէԹլէրինի տավէԹ ԼԹտիկիմիզ կիպի, հէմ պէօյլէ ճէմկիյէԹլէրէ սըգ սըգ տէ-վամ ԼԹմէսէլէրինի, վէ հէմ տէ պի-զիմ կէնիշ մէքԹէպտէ իճրա իյլէ-մէլէրինի նասիհաԹ իտէրիզ։

—o—

ԷՐԶՐՈՒՄՏԱՆ ՄԷԲԹՈՒՊ

Պատճէն նամակի՝ ուղղեալ,
Առ Մեծ. Խմբագիր – Տնօրէն
ԼէվանԹ Հէրալտ լրագրոյ
ի Կ. Պոլիս

Կարին, 12/24 ապրիլ, 1880

. . . Տէր.

Ձեր շաբաԹաԹերԹի վերջին մարտ 24ի 11րդ. Թուոյն մէջ, «Կա-րինէն լուրեր» վերնագրով և նոյն ամսոյ 6 Թուականաւ նամակ մը կար-դացինք, որով՝ Ձեր յարգոյ նա-մակագիրը, փոխանակ անկողմնա-կալ ոգւով իրաց ճշդրիտ վիճակը նկարագրելու, ինչպէս իւր պարտքն էր, և անոնց դարմանը ընկերուր-ուԹիւնը, ջանացած է աղեխարշ նկարագիր մը ընծայել, ուղղելով միանգամայն նսեմացուցանել մի քանի պատուաւոր անձանց անուն-ները, և հռչակել, մանաւանդ, տարապայման գովեստիւք Ամերի-կացի Պ. Միսիոնարաց ըրած փոյ-Թեռանդն ջանքերը, ըստ իւր ասու-Թեան, մեր երկրի նեղելոց համար։

Ահաւասիկ իւր ըսածները.

«Սովը կը շարունակէ տակաւին իւր աւերիչ յառաջխաղացուԹիւնը Բասենոյ և Աշչկերտի դաշտավայ-րաց մէջ, Կարնոյ վարչուԹիւնը այդ ադետին դարման տանելու ապիկար կ'երևի։ Քաղաքիս կուսակալ Մուս-տաֆայ (Ֆոսֆոր) փաշան դիտէ լաւ խօսիլ, բայց ոչ գործել։ Մէճլիսի խտարէի (վարչական ժողովոյ) ընչա-քաղց և շահասէր մի քանի անդամք, որոց գլխաւորներն են Արապ օղլու անուն Թուրք մը և Գրիգոր էֆէնտի կոչուած Հայ մը, մեծաքանակ ցո-րեն հաւաքած ըլլալով, ըստ իրենց քմայ կը խաղցունեն Թէ վարչու-Թիւնն ու Թէ հրապարակը։ Ասոնք շնաւ հոգ չեն ըներ ժողովրդեան կրած տառապանքը, այլ կուզեն միայն մի քանի հազար լիրա աւելի վաստակիլ այդ ցորեններէն։ Թէ՝ անցեալ տարի, Բասենոյ մէկ Թուրք գիւղի բնակիչք, որք 53 սօմար սերմ ցանած էին, միայն 13 սօմար հնձել կրցած ըլլալով՝ ատոր տասա-նորդն ալ պարտաւորեցան վճարել կառավարուԹեան, այն ինչ այս վերջնոյն պարտքն էր՝ այդպիսի պա-բագայի մէջ՝ այդ տուրքը չառնել։ Թէ՝ Կարնոյ Անգղիական հիւպա-տոս, գափիթէն Էվրէթ, Անգղիա-յէն իբրև նպաստ ստացած 100 լի-բայովը կառավարուԹեան համբար-ներէն, ըստ կարելոյն արժան գնով, ցորեն գնել ուզած և չը յաջողած լինելով, պարտաւորած է դարի գը-նել Հասան–գալէի (Բասենոյ գլխա-ւոր տեղւոյն) մէջ, 3 ու կէս լիրայի սօմարը, գործակցուԹեամբ Ամերի-կացի քարոզիչ Մ՚ըսԹը Զիմզբրսի, որ այդ գումարի վրայ 50 լիրայ ալ իւր կողմանէ յաւելած է, և այդ գարիները ընդ հուպ պիտի բաժա-նէ կարօտելոց։ Իսկ վարչուԹիւնը, կը ջանայ լինքն կորզել այդ չուառ ժողովրդոյ յապաղեալ տուրքերը այն դրամներով, զորս բարեգուԹ անձինք՝ մարդասիրապէս կը յղեն այնչափ հեռաւոր երկիրներէ և բաշխել կուտան իւր Թշուառ հը-պատակայ՝ զանոնք մահուան ցիր-աններէն փրկելու համար, որ հա-զարաւոր լիրաներու կարօտ գործ մ՚է։ Թէ՝ վերջապէս, Ամերիկացի Պ. Միսիոնարք են՝ որ կաշխատին ի բոլոր սրտէ և առանց խարուԹեան կրօնի ու ազգուԹեան՝ ԹեԹևցնե-լու այդ ադետից հետեւանքը։

Այս է, ահա, իւր նամակի բո-վանդակուԹիւնն։

Մեք որ իրաց մէջն եմք, ամեն բան պարզ գիտեմք։ Բայց անոնք՝ որ այդ տեղեկուԹիւններէն զուրկ են՝ դիւրաւ կրնան ի պատրանս դայ-ԹԷ՝ այդպիսի դրուածովք, մա-նաւանդ երբ այդ դրուածք՝ Լէ-վանԹ Հէրալտի պէս հասարակաց համարումը վայելող լրաԹերԹի մը մէջ հրատարակուած, և անկէ ալ մայրաքաղաքիդ միւս լրագրաց մէջ քաղուած են։ Ահա այս է պատ-ճառը որ կը հարկադրէ զմեզ ձեր անկողմնակալուԹեանը դիմելու, և ձեր Պ. նամակագրի փաստերը հեր-քելով հանդերձ, իրաց ճշդրիտ վի-ճակը հասարակաց առջև ներկայե-լու։

Ոչ մեք, և ոչ ոք, կրնայ ուրա-նալ սովոյն գոյուԹիւնն ու շարու-նակուԹիւնը Բասենոյ և Աշչկերտի դաշտավայրաց մէջ, բայց ուր պէտք է փնտռել դորա աղբիւրն ու դար-մանները։ Ամեն մարդ դիտէ Թէ՝ Կարնոյ նահանգը, և այդ երկու գաւառք մանաւանդ, վերջին ա-ռեւելեան պատերազմի միջոցին, երկու Թշնամի բանակաց ոտնակոխ եղան, այս բաւ չէր, չորուԹիւն մ՚ալ անցեալ 1879ին վրայ գալով առաւել ծանրացուց զաղետն։ Բայց ձեռնհաս անձինք անգործ ու ան-կարեկից կեցան այս աղետի առջև։

—Կը տեսնենք ի ստոլև։

Նոյն իսկ ձեր Պ. նամակագրի ը-սածին նայելով, Բասենի մէջ 13 սօ-մար հնձուած է 53 սօմար սերման-եալ տեղէն, մինչդեռ Բասենի մէջ հասարակօրէն, 8 սօմար կը հնձ-ուէր 1 սօմար սերմէն, որով 53 սօ-մար սերմէն պէտք է լինէր 424 սօ-մար։ Եւ որովհետեւ այս 424ի տեղ միայն 13 հնձուած է, ըսել է Թէ 0/0ին 3 կամ 33ին 1 հնձուած է գրեԹէ։ Արդ, հունձքը 33 պատիկ նուազագոյն քան զառաջինս լինե-լով՝ արմտեաց գինն ալ նոյնչափ պատիկ սուղ պէտք էր լինէր, բայց իրաւուԹիւնը կը ցուցընեն որ այս-պէս չէ եղած։ Մէկ սօմար գարին հոն հասարակօրէն Օսմանեան կէս լիրայի կը ծախուէր։ Այս տարի վե-րոյգրեալ հաշուոյն նայելով՝ պէտք է ծախուէր 16 ½ Օսմ. լիրա-յի։ Բայց, գոհուԹիւն Ցեառն, նոյն իսկ ձեր Պ. նամակագիրը կը վկայէ որ Հասան–գալէի մէջ, Անգ-ղիոյ Պ. Հիւպատոսը, 3 ½ լիրայի գնած է գարիին սօմարը, որ ըսել է 5 պատիկ նուազագոյն քան զվերոյ-հաշուեալն։ Ասիկայ դիւրին է մա-կաբերել, բաւ. Մուստաֆա փա-շայի նախագահած (դէրէժէ) տեղա-կան փոխչուԹեան կողմանէ այդ մա-սին ձեռք առնուած միջոցներու ար-դիւնքն է։ Եւ Անգղ. Պ. Հիւպատո-սին Հասան–գալէի մէջ գնածն ալ այն գարիներէն է, զոր՝ Պ. Նամա-կագրի իբրև չահանդիր անուանար-կած Արապօղլի անուն անձը Բա-բերդէն բերել տալով՝ Բասէն կը յուղարկէ։ Արդեօք յանձանք ինն է եղեր շրջակայներէն սովահար տե-ղերը ուտելիք բերել տալը՝ աղե-տից խստութիւնը մեղմելու համար։

Այս իսկ կրնայ և կը բաւէ ցու-ցընելու Թէ իւր իբրև անհոգ ան-ուանարկել ուզած վարչական–ժո-ղովոյ անդամք որչա՛փ կը կարեկ-ցին ու հոգ կը տանին ժողովրդեան Թշուառութեանց։

Ճշմարիտ է որ այդ երկու ան-ձինք, Արապզատէն ու Գրիգոր է-ֆէնտին մեծ համարում ունին կա-ռավարուԹեան ու ժողովրդեան առ-ջև, բայց այդ համարումը պտուղն է իրենց բարի ծառայութեանց՝ առ տէրութեան ու ժողովրդեան շահն, իրենց տաղանդից և իրենց ուղղա-Թեան։

Իրենց մեծաքանակ ցորեն ունե-նալոյն դալով, կրնանք այդ լուրը իբրև գլխովին Թիւր հրատարակել։ ԿառավարուԹիւնը Թուէս 5 սմոյ չափ առաջ, ուղեց ծախել Իսպիր, ԹօրԹում և Նարիման գաւառաց տասանորդաց արմտիքը։ Մէկ քա-նի Հայ վաճառականք Նարիմանի արմտիքը գնեցին, ու Իսպիր–Թօր-Թումի արմտիքն ալ գնուեցան Պալ-լարեան դերդաստանի երկու ան-դամց՝ այն է Խաչատուր աղային, որ Թուէս մի քանի ամիս առաջ մե-ռաւ, և Կարապետ էֆէնտիի կողմանէ։ Կ՚ըսեն Թէ այդ արմտիքն գնուած են ընկերութեամբ, որոյ մէջ երկու Պալլարեաններէն և վե-րոյիշեալ երկու էֆէնտիներէն զատ ուրիշ երկու անձինք՝ այն է Վահիտ պէյն ու Հ. Ապտուլլրահման էֆէն-տին ալ բաժին ունին, բայց մեզ անտոյդ է այս զրոյցը, եԹէ կայ տոյդ բան մը՝ դոր ամեն մարդ դի-տէ, այս է որ՝ մէկ քանի անձնա-սէր շահադէտք կ՚ուզէին խիստ ցած գնով գնել այդ արմտիքը, և չը կրնալով իրենց նպատակին հասնիլ, սկսեցին իրենց Թշնամանաց անար-դար հարուածներն ուղղել առ այն բարձրատոհմ անձինս, որք այդ արմտեաց լաւ ծախուելուն նպաս-տամատոյց եղած էին։

Թող զայդ արմտեաց նոր տէրե-րը, ասկէ երկու ամսոյ չափ յա-ռաջ, 450 սօմար (1 սօմարը 13 քիլէ Կ. Պոլսոյ է) Իսպիրէն, նոյն չափ մ՚ալ ԹօրԹումէն հոս բերել տուին որ մինչ յարդ տեսնուած բան չէր ի դիւրութիւն միայն մեր հրապարակին։

Մասնաւորապէս, Գրիգոր էֆէն-տին վերաբերութիւն ունեցող կէ-տերուն գալով, կը յիշեմք հոս ամե-նանոր իրողութիւն մը, յորում պարզ կը տեսնուի իւր արժանապա-տուութիւնն ու ուղղասիրութիւնը։ Սա, իբրև երաշխաւոր, դաշնագրած ու յանձն առած էր տալ, յընԹա-ցքս գանձային նախորդ 1295 տարւոյ վերջին 6 ամսոյ, ԶապԹիյէներու բանտարկելոց և դաղԹականաց պէտք եղած հացը։ Կառավարու-Թեան հետ պայմանագիր եղած էր նախորդ ամսոյ տուած հացին դրա-մը յաջորդ ամսոյ մէջ առնելու, և կամ, ի դէպ հակառակին, պայմա-նը ոչնչացուցանելու 3րդ ամսոյն սկիզբը։ Շատ ամիսներ անցան, որոց մէջ նա իւր ստակը չէ՛ր կրնար առ-նել։ Հացին գինն ալ, օր ըստ օրէ կը բարձրանար և շատ շատ կը գե-բաղանցէր իւր պայմանագրեալ գի-նը։ Ուստի, նա բոլորովին իրաւունք ունէր գործը դադրեցուցնելու, բայց ուզելով պահել իւր արժանապա-տուութիւնը, և միանգամ ևս ցու-ցընել իւր անձնուիրութիւնն առ հա-սարակաց բարին, որոշեց, Թէ և 'ի սոսկ բառս իւր, յառաջ տանել, ինչպէս որ իրօք ալ տարաւ, պայ-մանագրի գործադրութիւնը մինչև ցվախճան որոշեալ ժամանակին։

Զը գիտեմք, ա՞յսպէս արդեօք հա-զարաւոր լիրաներու . . . երևակա-յական վաստակը դոր իրենց վերա-դրել ուզուած է։

(Պ-էը, ՀԵՏ ԵՐԷՆ)

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(134)

—

Եէրէք, Բընէյի քիւչիւք պիր մա-սանքն եանընա կէօթիւրտիւ քի, պու մասանքն գաբլը օլտուղու մէ-նէֆչէ ըէնկլի դատիֆէ իւղէրինտէ իքի Թասվիր եան պէ եան գոնուլ-մուշ իտիլէր։

Մ. տը Ռիէօ մէգքիւր Թասվիրլէ-ին կէօրտիւկիւնտէ, պիր Թէճճիւպ վէ Թէհայեիւր ալէամէթի իպրաղ ԼԹտի, վէ ըէսամքն էյլերինի Թու-Թուզ, քէմալի շիւքրանիյյէթ իլէ քէնտի էյլերի իչինտէ սըգտը։

Զիւնքի Ցոյյէն Թասվիրին սուրէ-Թինի օղ տէրէճէ ասլը կիպի Թէր-սիմ էյլէմիշ իտի քի, Բընէ պիր խայ-լի Թահգիգատան սոնրա պիլէ, մու-հադգագ սուրէԹտէ,

—Պու ասլը տըր, պու սա գօր-եասը տըր տիեէմէտի։

Իմտի Բընէ քէնտի արզուսունա, տերէճէսինտէն զիեատէ նայիլ օլ-տու, չիւնքի մէրգում տէլիգանլը, ծանընն պիզզաթ քէնտիսինէ վիրմիշ օլտուղու միտալեօնու եւրէկլինտէ սաղլամագլըղը արզու ԼԹտիկի հալ-տէ, պու միտալեօն գանղըսը օլտու-ղունու պիլմէեօր իտի։ Հալ պու քի ըէսսամ, պիր եանըշլըղ օլմասըն ի-չին, մէգքիւր Թասվիրլէրտէն պիրլի-նին իւղէրինէ պէղլիսիզ պիր նիշան վաղ ԼԹմիշ օլտուղունտան, մէգքիւր նիշանը Բընէեէ կէօսԹէրէրէք, մեր-գումու էնտիչէտէն գուրԹարաք։

Պատէհու պու տէլիգանլը, ժա-նընն քէնտիսինէ վիրմիշ օլտուղու Թասվիրլին ալԹուն զինճիրլինի պէ-Թէքրար Թագըպ, մէղքիւր Թաս-վիրի պօղազընա ատը, վէ Ցոյյէն գօրեաեը, գատիֆէտէն պիր քիւչիւք չէքմէճէ տէրունինէ վաղ իլէ, մէգ-քիւր չէքմէճէյի Մ. տը Ռիէօեէ Թագտիմ էյլէտի, վէ պու միանտա-պէԹլէ քէլամա աղաղ պիրլէ,

—Աղիզիմ մարքի, տէտի, սիզին ճաճիզ ըէսսամընըզ, էլինտէն կէլէնի եաբաը, տէյի՞լ մի։

—ՑօսԹուում, սիզին պանա եաբ-տըղընըզ բէք պիւյիւք պիր շէյ տիր, տէեու ճէվապ վիրտի Բընէ, սիզ պանա էօյլէ պիր միճիզէ իճ-բա ԼԹտինիզ քի, պու միճիզէ սի-զին հէմ էհլիեէԹինիզէ վէ հէմ գալպինիզէ միհԹաճ իտի։

—Տիմէք տիր քի խօշնուտ օլ-տունուզ։

—Սիզ պէնի սօն պիր սատէԹէ նայիլ գլտընըզ. պինապէրին հագ-գընըզտա օլան շիւքրանիյյէԹիմ ֆէվգէլատէ տիր, վէ էօմրիւմ օլ-տուգճա պագի գալաճագ տըր։

—Պու շիւքրանիյյէԹի պանա խա-պաթ ԼԹմէք իսԹէ՞ըմիսինիզ։

—Պէնիմ էն մուգատտէս արզում պու տուր։

—Էօյլէ իսէ, պու բէք գօլայ պիր շէյ տիր։

—Ունուն իչին նէ՞ եաբմագ լա-զըմ տըր։

—Հադգընըզտա օլան ֆէվգէ-լատէ ԼԹէվէճճիւհ վէ մուհապպէ-ԼԹմէ պիր բէհին օլմադ իւղրէ, իշ պու խըզմէԹի սիզէ ԼԹագտիմ ԼԹ-մէքլիկիմէ, վէ պունա պէտէլ պիր իւճրէԹ վիրմէքլիկի ֆիքրինիզտէն կէչիրմէմէքլիկէ միսսատ ԼԹմէ-լինինիզ։ Պու ԼԹէքլիֆիմէ մուվաֆ-ֆագաթ իտէրսինիզ, տէյի՞լ մի։

Մ. տը Ռիէօ ճէվապ վիրմէեէ հա-զըրլանըրքէն, Ցոյյէն շու վէճճ իլէ իլավէ ԼԹտի.

—Պունատան մատտա, տիւնքի կիւն իշպու խաեալի Թասվիրին գօր-եասընը չէ քտիկիմ զէման, նէ՞ տէ-ըէճճ մէսէրրէԹի աղիմէ հիսս էյլէ-միշ օլտուղումու սիզէ ԼԹարիֆ իտէ-մէմ։ Աղիզիմ մարքի, պէն սիզտէն պէօյլէ պիր մէսէրրէԹի ԼԹմէնինի ԼԹմէլի իտիմ, հալ պու քի սիզ քէնտիլիկինիզտէն պանա պէօյլէ պիր մէսէրրէԹի մուճիպ օլտուղու-նուզ իչին, զիեատէսիյյէ սիզէ իղ-հարը ԼԹէշէքքիւր էյլէրիմ։ Պու հալ-տէ, սիզէ եէմին իտէրէք սեօյլէրիմ քի, վաճիպ իւլ շիւքրանիյյէԹ օ-լան սիզ տէյլսինիզ, էյլա պէն իմ։

Բընէ, ԼԹէքրար ըէսսամքն էլինի սըգտը, վէ սատէճէ, «գապուլ ի-տէրիմ» տէեու ճէվապ վիրտի։

Նուրայը ԼԹէմին իտէպլիսիրիզքի, էկէրչի ըէսսամ Ցոյյէնէ պիր գաչ սաաԹ զարքընտա ԼԹէրսիմ ԼԹմիշ օլտուղու Թասվիր իչին ի՞քի եիւզ լուլի վերիլսէ իտի, Բընէնին պա-լէատէքի սեօղիւ գատար մէրգու-մու մէՇՈՒՆ գէլամազ իտի։ Պա-տէհու Բընէ,

—ՑօսԹում, տէտի, արԹըգ սիզ-տէն մուֆարագաթ ԼԹմէքլիկիմ լազըմ տըր։

—Պու գատար չաբո՞ւգ մու, տէ-եու մուգապէլէ ԼԹտի ըէսսամ։

—Սիզտէն մուֆարագաթ ԼԹտի-կիմ ԼԹէէսուքֆ իտէր իսէմ տէ, նէ չարէ քի սաաԹլարըմ սաեբլը տըրլար, վէ պու կիւն ԼԹէքմիլ պէ-նիմ տէյիլ տիր։

—Տահա հէնուզ Բարիսէ կէլմիշ օլտուղունուզ հալտէ, պու գատար չաբո՞ւգ մու պուրատան կիԹմէք էֆքարբնատասընըզ։

—ԷվվէԹ, տօսԹո՛ւմ, նիյյէԹիմ պուրատան կիԹմէք տիր։

—Ուզուն պիր սէյեահաթ իչի՞ն մի։

Բընէ, էվվէԹ մանէատընը իյմա իտէր պիր հարէքէթ ԼԹճրասընտա պուլունտու, ֆագաթ ըէսսամքն ի-չիտէմէեէճէկի տէրէճէտէ եավաշ պիր սէտա իլէ,

—ԷվվէԹ, տէտի, մէճճուլ օլուպ, պիր տախի կէրի տէօնիլմէեէն պիր ալէմէ ուզուն պիր եօլճուլուգ իտէ-ճէյիմ։

—Էօյլէ իսէ, ազիզիմ մարքի, արալըզ արալըզ սիզին ճաճիզ ըէս-սամընըզը ենինէ խաԹրընըզա կէԹի-բին։

—Ցօ՛սԹում, սիզէ վատ իտէրիմ քի, էօմրիւմ օլտուգճա, հէր կիւն սիզի տէրխաթընը իտէճէյիմ։

—Աճապա պու կիւն տախի պէն-տէխանէտէն տիշարը չըգտըրընըզ-տա, կէչէն կիւնքի գատար մէյեուս վէ միւքէատէր հալտէ՞ մի պուլու-նաճագսընըզ։

—Խա՛յր, պիր ատէմ պիւյիւք պիր ԼԹէրէտտիւատէն գուրԹուլուպ, եախօտ կէրի ալընմազ սուրէԹտէ պիր գարար վէրտիկինտէ, գալպինա-պըլ բահաթ օլուր իսէ, չիմտի պէն տէ էօյլէ բահաթըմ, վէ հագգընտա իպրաղ էյլէտիկինիզ ղայրէԹ վէ ԼԹ-էվէճճիւհէտէն տօլայը սիզէ ԼԹէէ-քիւր իտէրիմ։ Սիզ պէնիմ իչին պիր տօսԹ իտինիզ, չիմտի տէ պիր բէ-տէր օլտունուզ, վէ պու հալտէ, է-սէֆ իտէրէք, Ալլահա ըսմարլատըզ տէյիպ . . .

—Խա՛յր, Ալլահա ըսմարլատըզ տիմէյիպ, իլլա, ինչալլահ ԼԹէքրար կէօրիւշիւրիւզ տիմէլիսինիզ։

—ԷվվէԹ, ինչալլահ ԼԹէքրար կէօ-րիւշիւրիւզ։

—Լաքին նէ՞ վագԹ։

—Ալլահ պիլիր։

—Պէյլիք սէֆինէլէրի սէրի իւլ հարէքէ օլուպ, վէ պուլուԹլարը եարըպ կէչէն սայիդա միսիլլու պահ-ըը ԻւմմէԹի եարըպ կէչաքլէրին-տէն, մէմուլ իտէրիմ քի, բէք չա-բուգ ավաէԹ իտէրսինիզ։

—Բէք չաբո՞ւգ մու, տէյի ԼԹէ-քրարլատը Բընէ, մէէմուլ իտէրիմ, վէ քէնտի քէնտինէ տախի, ասլա, տէտի։

Մ. տը Ռիէօ պու խուսուստա

ԻԼԱՆԱԹ

ՖՕԹՕԿՐԱՖԻԱՆԷ

Սուլթան Պաեէզիատէ քէօքճիւլէր պաշչանա ֆիրունքն եանընտա վագը օլուպ պունտան ադտէմ միւսիւ Դոզմի Ապտուլլահքն թահթը իտարէսինտէ պուլունան 99 նիւմէրօրու ֆոթօկրաֆխանէ, միւմայլէյհին խասթալրը հասէպի կէ, պիր սէնէտէն պէրու, մէգքիւր ֆոթօկրաֆխանէտէ խայլի սէնէլէր չալըշմըշ վէ օն պէշ սէնէտէն պէրու մահալը սայիրէտէ իճրայի սանաթ իմիշ օլան միւսիւ Նիգոլա քի Անարիոմէնօնքն իտարէսինէ կէչմիշ օլմաղլա, բաղպէթու էհալիսէ իլան օլընը քի մէգքիւր ֆոթօկրաֆխանէտէ էրօրանքն սոն սիսթէմինճէ հէր ճինս ֆոթօկրաֆ, եանի պոեալը վէ կլասէ վէ հէր պէօյիւքլիւքտէ բէք թէմիզճէ վէ զաեէթ էհվէն ֆիւեաթա ֆոթօկրաֆ չըգարբլըը վէ հէր քիմ քի չըգարբլան ֆոթօկրաֆտան խոշնուտ օրմաղ իսէ դապուլ իթմէմէէ սէրպէսթ տիր։ Շու տախի պէեան օլընը քի իշպու ֆոթօկրաֆխանէտէ պուլանընդ վէ եաղմուրլու հավալարտա տախի կիւնէշ օյուտուզ վագդթ կիպի կիւգէլ ֆոթօկրաֆ չըգարբլըը։

ԻԼԱՆ

Տէրիսաատէթ Տէվլէթի Ալիէյի Իրան ժէնէրալ գոնսոլաթսը

Իրան Տէվլէթի Ալիէսի թէպասընտան Օսկիան Արսէնեանքն շուդուրընա խալէլ կէլմիշ օլաբլը ճիհէթլէ, իշպու 1296 սէնէսի մահը ռումինին 23 մարտ վէ ալաֆրանկա 1880 սէնէսի նիսան տէօրթ թարիխ իլէ, Իրան գոնսոլաթսը մէճլիսի Ալիսինտէն վերիլէն իրամ մուճիպլիճէ, մէրգումի Արսէնեանքն Զադմագճրար եօղուշընտա 85 նիւմէրօ իլէ մուրագամ մաղազասընքն մուամէլաթը թիւճարիսէսի վասիսի պուլընան Հաճի Սէրգիս ադա Թուսմուեանա իհալէ օլընմըշ օլաբլըն-տան, նիզամէն մաղազայի մէղքիւրիւն քեաֆֆէյի մաթրուպաթը եալընըզ մերգումի Հաճի Սէրգիս ադա վէ եաղսոտ զոնսոլաթսընքն դանչէլերեասը մաարիֆէթի իլէ թէպլիմ օլընմասը լազըմ կէլմիկինտէն, պունլարատան ախէրինէ վերիլէն քեաֆֆէյի ադչէլէր դապուլ օլունմաեաճաղը իրան օլունուր։

Իմզա

Գոնչէր Պէ-էրիլ

Տէրիսաատէթ

1880 մայիս 23/5 5—1

PHOSPHATE

DE FER DE LERAS

PHARMACIEN

Բարիստէ իլմ տօքթօրասը ախզ իթմիշ օլան Համպուրկ (Ալմանեա) հիւքիւմէթի, սէյիլ եալընըզ պիւէթլէրին թագսիմի մատտէսինէ հաթթա բիանգոնքն քեաֆֆէի գուրալարընա տախի նէզարէթ իտէր. պունտան տա մասատա տէվլէթը միւշարիլէյհա, խալվինէնին սայիր պօրճարը կիպի իշպու բիանգոտա չըգան նիւմէրալարա իսապէթ իտէն ադճէնին թէէտիեէսինէ քէֆալէթ իտէր, չէօյլէ քի հէր քէսէ հէր ճիճէթլէ էմնիեէթը քեամիլ վիրիմիշ տիր։ Համպուրկ հիւքիւմէթինին իշպու բիանգոեա քէֆալէթ իթմէսի մատտէսի, բիանգոնքն էմնիեէթի հայիզ օլտուղունա իսապաթը քեաֆի տիր։ Եէնի բիանգո շիմտի անճագ 87,500 պիլէթտէն իպարէթ օլուպ պուլնուն 43,200 պիլէթի գազանճագ տը։ Տիմէք տիր քի գազանմագ իհթիմալի բէք չօղ տը, չիւնքի մէճմուի պիլէթլէրին հէման եարբսը գազանճագ տը։ Մէգքիւր 87,500 պիլէթ եէտի տէֆատա վէ պիր պիրինէ եազքն վագըթտա չէքիլիր։ Պիրինճի իդրամիեէ

500,000

ֆրանգ օլուպ, սայիր նիւմէրօլար աթիտէքի ճէտվէլ իւզրէ գազանճագ տը։

			Ֆր.	Ֆր.
1	պիլէթ		312,500	312,500
1	»		187,500	187,500
1	»		125,000	125,000
1	»		75,000	75,000
1	»		62,500	62,500
2	»		50,000	100,000
5	»		37,500	75,000
2	»		31,250	156,250
2	»		25,000	50,000
12	»		18,750	225,000
1	»		15,000	15,000
24	»		12,500	300,000
4	»		10,000	40,000
3	»		7,500	22,500
52	»		6,250	325,500
6	»		5,000	30,000
68	»		3,750	255,000
214	»		2,500	535,000
10	»		1,875	18,750
2	»		1,500	30,000
531	»		1,250	663,750
673	»		625	420,625
950	»		575	556,250

ճէման 43,200 պիլէթ գազանճագ։ Իդրամիեէը անիտէ ալթուն օլարագ վէ հիւքիւմէթին թահթը ղէզարէթինտէ պուլունարագ թէէտիեէ օլունճագ տը։ Իշպու բիանգո պիլէթլէրին ասլընը սաթմասա մէմուրը, բէմէն գարարլաշարընընը ֆիեաթ իլէ վէ ֆազլա մէսարիֆի ամագսրզքն խաթէեէնէ պու պիլէթլէրտէն կէօնտէրիրիզ։

Հէր պիր զուրա իչին բէմէն գարարլաշընընը ֆիեաթ պէր վէճճի զիյր պէեան օլունուր։

Անա պիլէթինին թէքմիլի 22 ֆրանգ 50 սանթիմ

Անա պիլէթինին նըսֆը 11 ֆրանգ 25 սանթիմ

Պիլէթլէրին պէտէլի, բօստա բարասը վերիլմիշ օլտուղու հալտէ, Ֆրանսա պանգնօթլարը, վէ եախոտ Ֆրանսա Ինկիլթերրա վէ եա Ալմանիա պանգալարը իւզերինէ բօլիսա իլէ թէտիեէ օլունմալը տը։

—Բարաեը ալտրգտա խաթէնիլէն անա պիւէթլէրինի տօղրուտան տօղրուեա մէքթուպ իլէ կէօնտէրիրիզ։ Պիլէթլէրին իւզէրինտէ հիւքիւմէթին արմասը պուլունաճագ տը։ Պիլէթլէր իլէ պէրապէր, Ֆրանսըդճաեա թէրճէմէ օլունմըշ բէմի բրօկրամը տախի կէօնտէրիրիզ. վէ պիւէթ ալանլարա չըգան նիւմէրօլարը, վէ հէր պիր նիւմէրօնքն նէ գատար ազչէ գազանտրզընը պիլտիրէն գուրանքն բէսմի էսամիսինի տախի կէօնտէրիրիզ։ — Պունտան տա մասատա, չըգան նիւմէրօլար Շարգքն պաշլըճա զազէթալարըյլա նէչր օլունճագ տը։ Իշպու բիանգօնքն էվվէլքի սէրիսի թահվիլաթընտան խայլիճէ սաթքն ալտրզը իչին Թիւրքիա էհալիսինէ իզհարը թէչէքքիւր իտէր. վէ պունտան էվվէլքի գուրատա Թիւրքիա էհալիսինտէն պիր չօգալարքն իդրամիեէ գազանտրգալարընը մաէմիմ մեունիեէ պէեան իտէր, վէ պու տէֆա վուգու պուլաճագ սըրարըլարը քէմալի տիգգաթլա իճրա իթմէկէ սէօզ վերիրիզ։ Վուգու պուլաճագ սըրարըլարքն, միւմքին օլտուղու գատար գուրանքն իպթիտասընտան, եանի ալաֆրանկա Ցունիս 9 տան էվվէլ տօղրուտան տօղրու Թարաֆրմըզա պիլտիրիմէսինի ռիճա իտէրիզ. մէքթուպ եազանլար, մէքթուպլարընը չու տարէս իլէ կէօնտէրմէլի տիրէր։

Isenthal & Cie

Bureau principal de Loterie

Hambourg (Allemagne

Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ վէ Իթալեան լիսանլարընա մէքթուպ եազմագտա օլտուղումուզտան, մէղքիւր լիսանլարտան պիրի իլէ Թարաֆրմըզա մէքթուպ եազընմասընը ըէճա իտէրիզ։ Պիր մէքթուպ Շարգտան, Համպուրկա 180 սահթա կէլիր։

Steiner Bureau d'annonces Hamburg.

PHOSPHATE

DE FER DE LERAS

PHARMACIEN

Բարիստէ իլմ տօքթօրասը ախզ իթմիշ օլան Համպուրկ (Ալմանեա) հիւքիւմէթի, սէյիլ եալընըզ պիւէթլէրին թագսիմի մատտէսինէ հաթթա բիանգոնքն քեաֆֆէի գուրալարընա տախի նէզարէթ իտէր. պունտան տա մասատա տէվլէթը միւշարիլէյհա, խալվինէնին սայիր պօրճարը կիպի իշպու բիանգոտա չըգան նիւմէրալարա իսապէթ իտէն ադճէնին թէէտիեէսինէ քէֆալէթ իտէր, չէօյլէ քի հէր քէսէ հէր ճիճէթլէ էմնիեէթը քեամիլ վիրիմիշ տիր։ Համպուրկ հիւքիւմէթինին իշպու բիեանգոեա քէֆալէթ իթմէսի մատտէսի, բիանգոնքն էմնիեէթի հայիզ օլտուղունա իսապաթը քեաֆի տիր։ Եէնի բիանգո շիմտի անճագ 87,500 պիլէթտէն իպարէթ օլուպ պուլնուն 43,200 պիլէթի գազանճագ տը։ Տիմէք տիր քի գազանմագ իհթիմալի բէք չօղ տը, չիւնքի մէճմուի պիլէթլէրին հէման եարբսը գազանճագ տը։ Մէգքիւր 87,500 պիլէթ եէտի տէֆատա վէ պիր պիրինէ եազքն վագըթտա չէքիլիր։ Պիրինճի իդրամիեէ

500,000

ֆրանգ օլուպ, սայիր նիւմէրօլար աթիտէքի ճէտվէլ իւզրէ գազանճագ տը։

			Ֆր.	Ֆր.
1	պիլէթ		312,500	312,500
1	»		187,500	187,500
1	»		125,000	125,000
1	»		75,000	75,000
1	»		62,500	62,500
2	»		50,000	100,000
5	»		37,500	75,000
2	»		31,250	156,250
2	»		25,000	50,000
12	»		18,750	225,000
1	»		15,000	15,000
24	»		12,500	300,000
4	»		10,000	40,000
3	»		7,500	22,500
52	»		6,250	325,500
6	»		5,000	30,000
68	»		3,750	255,000
214	»		2,500	535,000
10	»		1,875	18,750
2	»		1,500	30,000
531	»		1,250	663,750
673	»		625	420,625
950	»		575	556,250

ճէման 43,200 պիլէթ գազանճագ։ Իդրամիեէը անիտէ ալթուն օլարագ վէ հիւքիւմէթին թահթը ղէզարէթինտէ պուլունարագ թէէտիեէ օլունճագ տը։ Իշպու բիանգո պիլէթլէրին ասլընը սաթմասա մէմուրը, բէմէն գարարլաշարընընը ֆիեաթ իլէ վէ ֆազլա մէսարիֆի ամագսրզքն խաթէեէնէ պու պիլէթլէրտէն կէօնտէրիրիզ։

Հէր պիր զուրա իչին բէմէն գարարլաշընընը ֆիեաթ պէր վէճճի զիյր պէեան օլունուր։

Անա պիլէթինին թէքմիլի 22 ֆրանգ 50 սանթիմ

Անա պիլէթինին նըսֆը 11 ֆրանգ 25 սանթիմ

Պիլէթլէրին պէտէլի, բօստա բարասը վերիլմիշ օլտուղու հալտէ, Ֆրանսա պանգնօթլարը, վէ եախոտ Ֆրանսա Ինկիլթերրա վէ եա Ալմանիա պանգալարը իւզերինէ բօլիսա իլէ թէտիեէ օլունմալը տը։

—Բարաեը ալտրգտա խաթէնիլէն անա պիւէթլէրինի տօղրուտան տօղրուեա մէքթուպ իլէ կէօնտէրիրիզ։ Պիլէթլէրին իւզէրինտէ հիւքիւմէթին արմասը պուլունաճագ տը։ Պիլէթլէր իլէ պէրապէր, Ֆրանսըդճաեա թէրճէմէ օլունմըշ բէմի բրօկրամը տախի կէօնտէրիրիզ. վէ պիւէթ ալանլարա չըգան նիւմէրօլարը, վէ հէր պիր նիւմէրօնքն նէ գատար ազչէ գազանտրզընը պիլտիրէն գուրանքն բէսմի էսամիսինի տախի կէօնտէրիրիզ։ — Պունտան տա մասատա, չըգան նիւմէրօլար Շարգքն պաշլըճա զազէթալարըյլա նէչր օլունճագ տը։ Իշպու բիանգօնքն էվվէլքի սէրիսի թահվիլաթընտան խայլիճէ սաթքն ալտրզը իչին Թիւրքիա էհալիսինէ իզհարը թէչէքքիւր իտէր. վէ պունտան էվվէլքի գուրատա Թիւրքիա էհալիսինտէն պիր չօգալարքն իդրամիեէ գազանտրզալարընը մաէմիմ մեունիեէ պէեան իտէր, վէ պու տէֆա վուգու պուլաճագ սըրարըլարը քէմալի տիգգաթլա իճրա իթմէկէ սէօզ վերիրիզ։ Վուգու պուլաճագ սըրարըլարքն, միւմքին օլտուղու գատար գուրանքն իպթիտասընտան, եանի ալաֆրանկա Ցունիս 9 տան էվվէլ տօղրուտան տօղրու Թարաֆրմըզա պիլտիրիմէսինի ռիճա իտէրիզ. մէքթուպ եազանլար, մէքթուպլարընը չու տարէս իլէ կէօնտէրմէլի տիրէր։

Isenthal & Cie

Bureau principal de Loterie

Hambourg (Allemagne

Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ վէ Իթալեան լիսանլարընա մէքթուպ եազմագտա օլտուղումուզտան, մէղքիւր լիսանլարտան պիրի իլէ Թարաֆրմըզա մէքթուպ եազընմասընը ըէճա իտէրիզ։ Պիր մէքթուպ Շարգտան, Համպուրկա 180 սահթա կէլիր։

Steiner Bureau d'annonces Hamburg.

Եէնի պաղչէտէ Ղուրէպա խասթախանէսի չաեարրընքն իշպու 96 սէնէյի մալիյէսի կիեահ հասբլաթը, սիմ մէճիտի 19 ղրուշ հիսապը յա 9200 ղրուշ պէտէլի ըէշին իլէ թալիպի պուլունան քէսանքն մայիս բումինին ի չիճիբ ճումաա իրթէսի ադչամընա գատար էվգաֆը հիմաեուն խաղինէսի էնճիւմէնինէ կէլմէլէրի։ Մ.

SIROP DE RAIFORT IODÉ DE

DE CRIMAULT &Co.

Բարիստէ մուգիմ էնճամը Կրիմոլ վէ գումբանեասընքն Սիրօ տը Ռէֆօր Իօտէ նամ չուրուպաս.

Եէկիրմի սէնէտէն պէրու, չօճուղլարա մախսուս խասթալըգլար իչին, Մօրինա Պալըգ Եաղը, վէ սքօրպիթի տէֆ իտէր շուրուպ եէրինէ, իշպու շուրուպ վիրիկիսի, բէք չօղ մուհասէնաթը կէօրիւմիշ տիր։

Պոզաստա չըգան ուրլարքն թրգանմասընա, վէ իւֆիւնէթլէնմէսինէ, վէ խրթլաղքն, վէ տէրի, վէ պաշ վէ եիւզինն տիշարը վիրմէսինէ գարշը, աչէա պիր իլաճ օլտուղու կիպի, իշտահը տա աչար, սինիրէ գուվվէթ վիրիր, ռէնքսիզլիյի, վէ վիճուտ կէվզքլիկինի տէֆ իտէր, վէ չօճուգլարա քէնտի թապի գուվվէթ վէ չէնմէշրէպլիկինի վիրիր։

Պու մուտիճէ, մէմէտէքի չօճուգլարը վիճուտինտէ հուսուլէ կէլիպ, վէ «Գրութ տը լէ» թէէմիեէ օլունան իլէթ իչին չիֆալը տը։ Վէ դանը տախի թէմիզլէյիճի տիր։

Սաթըլը պիւյիւք էճզահանէլէրտէ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 8 Մայիս

Ինկիլիզ գոնսոլիտի	99- 5/8
Իսհամը Ուսմանիէ աչըլտը	11- 1/8
» » գաբանտը	10- 7/8
1865 Իսթիգրազը	12-
1869 »	11- 1/2
1871 »	70-
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր)	19-
1873 »	11- 1/4
Օսմանլը Պանգասը	11- 5/8
Ռուսիա իսթիդրազը 1873	88- 3/4
Մըսըր իսթիդրազը պիրլէշմիշ	59- 3/8
» իմթիեազլը (չըմէնտը.)	88- 5/8
Տէվլէթը Ալիէնին 1877 իսթիդրազը	83- 1/2
Տարբա սանիեէ	74- 1/4
Մըսըրքն Բօչիլտ իսթիդրազը	94- 1/2
1877 Մաճարիսթան էհսամը	90- 1/8
Դամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	

Բարիս, 8 Մայիս

Ֆրանսըզ ֆոնտոսու 3 %	85-45
» » 3 % Ա. մորթիսանը	86- 37 1/2
» » 5 %	118-92 1/2
Իսհամը Ուսմանիէ աչըլտը	11-22 1/2
» » գաբանտը	11-22 1/2
1865 Իսթիդրազը	62-50
1869 »	57-50
1873 »	55-
Ռուսէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	37-50
Օսմանլը Պանգասը	543-75
Գրէտի Լիոնէ	935-
Ռուս ֆոնտոսու 5 % (1877	93-11/16
Ռուսիանքն Շարք իսթիդրազը	62-
Իթալիա ֆոնտոսու	85-40
Մըսըր իսթիդ. պիրլէշմիշ	303-75
Իսպանեա խարիճի իսթիդրազը	18-
Դամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-29

Բարիս, (Պուրսար) 8 Մայիս

Ֆրանսըզ ֆոնտոսու 5 %	119-
Իսհամը Ուսմանիէ	11-25

Վիէննա, 8 Մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	119-15
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	17-25

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Իսհ. Ուսմ. ապրիլ 29 ագշմ. գբ.	11-37
» » ապրիլ 30 սպհ. աչ.	11-36
» » Էն եիւքսէք	11-36
» » Էն աշաղը	11-36
» » Սաաթ 5 տէ	11-36
1863 Իսթիդ. (Մութօն) 6 % ֆ.	-
1865 » » 6 % ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
1872 » (Պօն տիւ Թրէզօր	-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
Ռումէլի չըմէնտրֆէր	36-3/4
Բէբօր Բ-ը-	-1/2
Հէվալէսիզ Բ-ը-	20-
Ագչէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	-
Մօսկէթէ ժէն 6 %	-
Իսթանպոլ Պանգասը	-
Մօսկէթէ Օթման	-
Թրամվայ 5 %	-
Լավրիօմ (մատէն)	-

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ.ջ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-10
Ֆրանսըզ ալթունու	88- 1
Բօլ	90-12
Գրիմից ալթունու	51-20
Պէեազ մէճիտիյէ	106-37
Մէթալիք	207-20
Պէշլիք	204-30
Պագը	515-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	855-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1030-
Էն աշաղը	1022- 5
Սաաթ 5 տէ	1027- 5

եանընքեօր իսի, չիւնքի քէնտիսի Տօյյէնի թէէքբար կէօրէճէք իսի, վէ ըէստամք մերգումի տախի մերգումի պէտապախթ տէլիգանլընքն էօմրիւ իչինտէ քէնտիսինէ պիւյիւք պիր խըզմէթ իճրա իտէճէք իսի։

Հէր նէ հալ իսէ, պահրիեէ զապիթի սօն տէֆա օլարագ կէնճ ըէստամքն էլինի սըգարգատան սօնրա, Բլաթրիեր սօղաղընտան հաբէէթ ու ադիմէթլէ, պիր աղ մուտաէթ զարֆընտա Սիմէօղ գաբուտու գոնաղընա վասրը օլտու։ Պու սբրատա մերգումուն ատադարը տիթրէմէքտէ, դալպի չիատէթլէ մուրմադտա, վէ գուրդարը աճայիպ սէպեր իլէ տօլմադտա իսի։ Պունունդա պէրապեր Բընէ սօն պիր ճահտ իտէրէք, վէ դալպի իլէ վիճուտանին զաաֆէթինի խարիճտէն պէյլի իթմէմէկէ չալըշարագ, սերպէսթճէ գաբուտան էչէրի կիրտի, վէ խըզմէթ քեարբարատան պիրի, մէրգումուն վիրուտինի մատամ տը Սիմէօղէ խապէր վերմէկէ կէթտիկի սըրատա, տիկէր պիր խըզմէթ քեար տախի մերգումու քիչէք պիր սալնա կէօթիրտու։ Մալիմ օլտուղու իւզրէ, Բընէ պու սալնատա ժան իլէ պերլիքտէ մուդատտէմա օթուրուպ, էօմրիւնին էն կիւզել ադչամիրընը օրատա կէչիրմիշ իսի։

Մէրգումի, մահէրլի մէղքիւրտէ, օղ թամիը վէ պախիը կիւնէրի էօյլէ պիր ատը իլէ տէրխաթը իթմի քի, դալպի դիեատէսիյլէ միւթէսիր օլուպ, ֆադաթ կէօզլերինատէն եաշ ադտրրմամագ իչին, պիր տէֆա տահա քէնտիեէ մեթանէթ վիրտի, վէ քէնտի քէնտինէ,

—Ճէ՛սարէթ, ճէ՛սարէթ լաղբմ տը, զաթէն չէ.էճէկիմ իշկէնճէնին սահաթլարը սաեբը տըրլար, վէ պու ադչամ արթըդ հիչ պիր մէշադդաթըմ դալմաեաճագ տը, տէտի։

Մ. տը Սիմէօղ պու էսնատէ դօնագտա օրմաեբպ, ֆադաթ էօյլէտէն պիր խայլի միւատէթ էվվէլ ավաէթ իտէճէք իսի, չիւնքի մերգումի, տօսթու պուլունաուղու մարքի տը լա Թուր-Լանտրինին ճէնտէ ատաեընտա պուլունարագ, պիր վաղիֆէյի ըուհանիեէյի իճրա իթմէքտան իսի։

Պիր կիւն էվվէլ տէ Բընէ, դօնթտը ժիւսագքն ճէնաղէ ալաեընտա հազըր պուլունարագ, օ եօլտա պիր հիւրմէթ ու ըիաեէթ վազիֆէսինի իյֆա էյլէմիշ իսի։

Տիւշէս, Մ. տը Բիէօնիւն քէնտիսինի պէ.քէմէ.քտէ օլտուղունու խապէր ալը տրմագ, օտասընը թէէք.ք իթմի, վէ աճէլէթէն աշաղը ինիպ, քիւչիւք սալօնուն դարուսունու աչաբ, վէ վալիտէլի.ք մուհազպէթիյէ մերգումա սարբլարագ, քէմալի հէեէճան վէ ըիգդաթընտան նաչի ադան կէօզ եաշլարը արասընտա,

—Էվա՛տրմ, սէվգիւլու էվատրմ, նիհատեէթ կէլտինիզ հա, տէտի, ճէնապը Հադդ սիզի պուրատա կէթիրտիկի իչին միւպարէք օլտուն... Էկէր սիզի նէ՝ տէրէճէ սէվտիկիմի, ճիւմէմիզին տէ սիզի նէ՝ տէրէճէ սէվտիկիմիզի պիրսէ իտինիզ, էկէր օղ մէյուսիեէթի վէ ուդուղուդ կիճէսինտէ եաղբմբշ օլան հիւզնէնկիզ մէքթուպտա օգուրքէն, նէ՝ դատար կէօզ եաշլարը տէօքմիշ օլտուղումու պիրսէնիզ... ա՛հ, օմէքթուպ պէնիմ դալպիմի բէք միւթէսիր գըլըր։ Սիզին պիրճիւմիճ միհն ու մէշգաբնըզը անլատըմ, վէ անլէրէ պէն տէ հիսսէտար օլտում, վէ սիզին վատանընզա նիսպէթէն, քէնտի քէնտիմէ, «տրթըզ կէլմէզ» տիմէքտէ իսի։

—Ֆադաթ, մատամ տիւշէս, իշթէ կէօրիւեօրսունուզ քի, թէքրար կէլմիմ, չիւնքի պէն քէնտի վազիֆէյէրիմի բէք էյի թանընըրմ, վէ կէրէք միսիս տիւդիւն վէ կէրէք սիզին հադդընընզատա պիր մուհապպէթի ազիմէմ վէ խալիսէմ պուլունտուղունտան, սիզին իլէ վատաշմագտանընը վէ իմթիֆաթընը սիզէ արզ իթմէքտիզին, պիրթիւն պիրթիւն սիզտէն այրըրմագընընտա քէնտիմի հադդը պուրմամ։

—Ցիմէք տիր քի կիտիեօրուզ, էվվատրմ։

—Սիզէ սիւալ իտէրիմ մատամ տիւշէս քի, պուրատա տուրմագդա պէն նէ՝ եաբարըմ։

Մատամ տը Սիմէօղ, պու պապքի, դալպի դիեատէսիյլէ միւթէսիր օլուպ, ֆադաթ կէօզլերինատէ եաշ ադտրրմամագ իչին, պիր տէֆա տահա քէնտիեէ մեթանէթ վիրտի, վէ քէնտի քէնտինէ,

—Ճէ՛սարէթ, ճէ՛սարէթ լաղբմ տը, զաթէն չէ.էճէկիմ իշկէնճէնին սահաթլարը սաեբը տըրլար, վէ պու ադչամ արթըդ հիչ պիր մէշադդաթըմ դալմաեաճագ տը, տէտի։

Մ. տը Սիմէօղ պու էսնատէ դօնագտա օրմաեբպ, ֆադաթ էօյլէտէն պիր խայլի միւատէթ էվվէլ ավաէթ իտէճէք իսի, չիւնքի մերգումի, տօսթու պուլունաուղու մարքի տը լա Թուր-Լանտրինին ճէնտէ ատաեընտա պուլունարագ, պիր վաղիֆէյի ըուհանիեէյի իճրա իթմէքտան իսի։

Պիր կիւն էվվէլ տէ Բընէ, դօնթտը ժիւսագքն ճէնաղէ ալաեընտա հազըր պուլունարագ, օ եօլտա պիր հիւրմէթ ու ըիաեէթ վազիֆէսինի իյֆա էյլէմիշ իսի։

Տիւշէս, Մ. տը Բիէօնիւն քէնտիսինի պէ.քէմէ.քտէ օլտուղունու խապէր ալը տրմագ, օտասընը թէէք.ք իթմի, վէ աճէլէթէն աշաղը ինիպ, քիւչիւք սալօնուն դարուսունու աչաբ, վէ վալիտէլի.ք մուհազպէթիյէ մերգումա սարբլարագ, քէմալի հէեէճան վէ ըիգդաթընտան նաչի ադան կէօզ եաշլարը արասընտա,

—Էվա՛տրմ, սէվգիւլու էվատրմ, դուվվէթլիյիմ, վէ իհթիմալ տը քի, սիյեահաթըմ խիթամ պուլատուղունտա, քէսպի խիթիրահաթ խէճէյիմ։

—Սպրահ իչիթսին, էվվա՛տրմ, վէ միւհթաճ օլտուղունուզ խիթիրահաթա սիզի նայիլ էյլէսին, վէ հէր չէյի սիզէ ունուխտուրուպ, սիզի ասայիշի դալպէ մաղհար գըլսին։

—Նի՛չին գըրմաեաճագ, մատամ, տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը Բիէօ, խիթէմատիկի հալտէ պիր աճը հիսսիսէրէք, զաթէն պէնիմ եիւրէկիմ տէ սայիր ատէմլերին եիւրէկի կիպի տէյի՞լ մի տիր, վէ պու ատէմլեր իսէ, պու ալէմտէ էպէտի աճըմագըզ եօղ տուր, վէ հէր չէյ ունուտուլուր աէտիքլերի թագտիրտէ, չիւպհէսիզ պէն տէ պիւթիւն քէտէրիմի ունուտաճաղըմ։

Պու սօն սէօզլէրտէն սօնրա, մուճիպլի իպթիրապ պիր սիւքիւթ հիւքմ իթտի։ Ֆատէհու տիւշէս պու սիւքիւթի դաթթ իլէ,

—Բը՛նէ, տէտի, միւէսսիր պիր սէտա իլէ, էլլերինի ատէթա բէճա իտէր պիր ֆարզտա մերգումի տէլիդանլըեա տօղրու ուզաթարագ, Բը՛նէ, պանա աֆվ իտինիզ, Բը՛նէ, պիզէ աֆվ իտինիզ։

—Մատ՛մատ տիւշէս, սիզէ աֆվ իտէճէք նէ՝ վար տը, տէեու սիւալ իթտի Մ. տը Բիէօ, մերգումբէնին դալպինտէն նակահ չըգան ֆիզանտէն ալթիսթի օլարագ։

եանընքեօր իսի, չիւնքի քէնտիսի Տօյյէնի թէէքբար կէօրէճէք իսի, վէ ըէստամք մերգումի տախի մերգումի պէտապախթ տէլիգանլընքն էօմրիւ իչինտէ քէնտիսինէ պիւյիւք պիր խըզմէթ իճրա իտէճէք իսի։

Հէր նէ հալ իսէ, պահրիեէ զապիթի սօն տէֆա օլարագ կէնճ ըէստամքն էլինի սըգարգատան սօնրա, Բլաթրիեր սօղաղընտան հաբէէթ ու ադիմէթլէ, պիր աղ մուտաէթ զարֆընտա Սիմէօղ գաբուտու գոնաղընա վասրը օլտու։ Պու սբրատա մերգումուն ատադարը տիթրէմէքտէ, դալպի չիատէթլէ մուրմադտա, վէ գուրդարը աճայիպ սէպեր իլէ տօլմադտա իսի։ Պունունդա պէրապեր Բընէ սօն պիր ճահտ իտէրէք, վէ դալպի իլէ վիճուտանին զաաֆէթինի խարիճտէն պէյլի իթմէմէկէ չալըշարագ, սերպէսթճէ գաբուտան էչէրի կիրտի, վէ խըզմէթ քեարբարատան պիրի, մէրգումուն վիրուտինի մատամ տը Սիմէօղէ խապէր վերմէկէ կէթտիկի սըրատա, տիկէր պիր խըզմէթ քեար տախի մերգումու քիչէք պիր սալնա կէօթիրտու։ Մալիմ օլտուղու իւզրէ, Բընէ պու սալնատա ժան իլէ պերլիքտէ մուդատտէմա օթուրուպ, էօմրիւնին էն կիւզել ադչամիրընը օրատա կէչիրմիշ իսի։

Մէրգումի, մահէրլի մէղքիւրտէ, օղ թամիը վէ պախիը կիւնէրի էօյլէ պիր ատը իլէ տէրխաթը իթմի քի, դալպի դիեատէսիյլէ միւթէսիր օլուպ, ֆադաթ կէօզլերինատէն եաշ ադտրրմամագ իչին, պիր տէֆա տահա քէնտիեէ մեթանէթ վիրտի, վէ քէնտի քէնտինէ,

—Ճէ՛սարէթ, ճէ՛սարէթ լաղբմ տը, զաթէն չէ.էճէկիմ իշկէնճէնին սահաթլարը սաեբը տըրլար, վէ պու ադչամ արթըդ հիչ պիր մէշադդաթըմ դալմաեաճագ տը, տէտի։

Մ. տը Սիմէօղ պու էսնատէ դօնագտա օրմաեբպ, ֆադաթ էօյլէտէն պիր խայլի միւատէթ էվվէլ ավաէթ իտէճէք իսի, չիւնքի մերգումի, տօսթու պուլունաուղու մարքի տը լա Թուր-Լանտրինին ճէնտէ ատաեընտա պուլունարագ, պիր վաղիֆէյի ըուհանիեէյի իճրա իթմէքտան իսի։

Պիր կիւն էվվէլ տէ Բընէ, դօնթտը ժիւսագքն ճէնաղէ ալաեընտա հազըր պուլունարագ, օ եօլտա պիր հիւրմէթ ու ըիաեէթ վազիֆէսինի իյֆա էյլէմիշ իսի։

Տիւշէս, Մ. տը Բիէօնիւն քէնտիսինի պէ.քէմէ.քտէ օլտուղունու խապէր ալը տրմագ, օտասընը թէէք.ք իթմի, վէ աճէլէթէն աշաղը ինիպ, քիւչիւք սալօնուն դարուսունու աչաբ, վէ վալիտէլի.ք մուհազպէթիյէ մերգումա սարբլարագ, քէմալի հէեէճան վէ ըիգդաթընտան նաչի ադան կէօզ եաշլարը արասընտա,

—Էվա՛տրմ, սէվգիւլու էվատրմ, դուվվէթլիյիմ, վէ իհթիմալ տը քի, սիյեահաթըմ խիթամ պուլատուղունտա, քէսպի խիթիրահաթ խէճէյիմ։

—Սպրահ իչիթսին, էվվա՛տրմ, վէ միւհթաճ օլտուղունուզ խիթիրահաթա սիզի նայիլ էյլէսին, վէ հէր չէյի սիզէ ունուխտուրուպ, սիզի ասայիշի դալպէ մաղհար գըլսին։

—Նի՛չին գըրմաեաճագ, մատամ, տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը Բիէօ, խիթէմատիկի հալտէ պիր աճը հիսսիսէրէք, զաթէն պէնիմ եիւրէկիմ տէ սայիր ատէմլերին եիւրէկի կիպի տէյի՞լ մի տիր, վէ պու ատէմլեր իսէ, պու ալէմտէ էպէտի աճըմագըզ եօղ տուր, վէ հէր չէյ ունուտ